

Széchenyi:

„Mindent meg-
tanulni, ami hasznár-
van a nemzetnek
és mindent kiirtani,
ami ártalmas.“

MURAKÖZ

Csáktornya,
1941. november 6.

Előfizetési ár:
félévre 4.10 P.

Szerkesztőség: Árpád-utca 11.
Kiadóhivatal: Northy Miklós-tér 13.

Felelős szerkesztő: Dr. SZABAD LAJOS

Politikai hetilap
Megjelenik csütörtökön.

Muraköz lelke — Duša Medjimurja

Irta: Kelemen Ferenc

Az elmúlt napokban egy felhívásom jelent meg a lap hasábjain, amelyben bejelentetem, hogy Muraköz visszatérésének történelmi eseményét az utókor számára könyvben kívánom megörökíteni s ehhez az összes szereplők közreműködését kértem.

Azóta naponként hoz a posta különböző értékes adatokat ehhez az előkészítés alatt álló munkához. Levelek, fényképek, újságközlemények, a volt horvát propaganda röplapjai és sok más hasznos irat érkezik így hozzám, amelyekből szemléltetően domborodik ki az a heroikus közdelem, amelyet Muraköz magyarérmelű népe a felszabadítás érdekében vállalt.

Most aztán egy régi jó barátom és iskolatársam egy tizen-nyolcoldajas, személyes élményeket és megrázó aggodásokat kisugárzó levelet küldött hozzám, amelynek minden sorából a hamisítatlan muraközi lélek fénye árad felém.

Ennek a hazafias vallomá-
nak minden sora, a törté-
magarsággal és az elnyomatás ha-
szonkét éve alatt épképpelt he-
lyesírással megírt levélnek minden betűje megerősít abban a hitemben, hogy Muraköz lélekben mindig magyar maradt és hogy ettől az érzéstől sem a le-
fűt utarkodó rendszer megte-
vesztő igyekezete, sem az elnyo-
matás terhe nem tudta eltántor-
ítani.

Csak így képzelhető el és ér-
telhető meg az a fanatikus bizá-
lom, amellyel Muraköz régi
polgársága a szerb éra alatt a
visszatérés ünnepi óráját várta.
Csak ez magyarázza meg azt a
kétségbevonhatatlan tényt, hogy
ez a nép, amely pedig speciális
nyelvének tulajdonságainál fog-
va a megszállás hosszú ideje
alatt és egy térszerű propagan-
da nyomása alatt könnyen fel-
szívódhatott volna a rokon
szláv nyelv közösségébe, megmar-
adt kirzésében, de különleges
muraközi nyelvében is változat-
lanul magyarnak.

Hogy így történt, annak oka
az, hogy Muraköz lelke mag-
yar volt azokban a végzetes
órákban, amikor a történelmi
látum elszakította két évtizedre
tőlünk.

Ha a lélek megeléged valamely-
ven eszmének vagy gondolat-
nak a varázsával, azt onnan
semmiféle terror nem képes ki-
ölni.

Muraköz évszázadok óta meg-
telt a magyar állameszme szug-
gesztőjével, felszívódott a szent

Ove dane je zisel v ovom listu
jeden moj pozitiv, v kojem sem
znesel, kaj kanim za naše potomke
napisati knigu, kak se je Medji-
murje povrnulo i prosil sem, kaj
bi mi pre tem pomogli si oni, koji
s oslobodjenjem posla mela.

Od toga vremena mi pošta sa-
ki dan donša sako forme vredne
pomoći k toj knigi, koja se slaže.
Liste, fotografije, cedule bivše ho-
rvatske propagande i čuda drugih
hasnovitih pisem dohaja tak kmeni,
iz čega se vidi ta velka borba,
koju je medjimurski narod, koji je
navek bil pun magjarske misli, na-
se zel zbog oslobodjenja.

A ve sem dobil osamnjati stran
velkoga lista od jednoga mojega
staroga priatelja. skojim sem skup
v školu hodil, s kojega lista mi do-
haja pred oči prava svetla medji-
murska duša.

Saka reč ovoga domolubnoga
lista, makar denes, potli 23 let,
već malo slabše piše magjarski,
i sako slovo mi potvrđi moju ve-
ru, da je Medjimurje v duši navek
bilo magjarsko i da ga od toga
niti oni, koji su do ve gospoda-
rili i čije kralstvo je prešlo, a
niti pretrplene moke nesu mogle
odvrnuti.

Samo tak si je moći premisliti
i razmeti onu velku veru, s kojom
su stari medjimurci čekali, pod
srbskom vladavinom, onu srećnu
vuru, da se bodo oslobodili. Samo
tak je moći prerazmeti to, kaj je
ov narod koji ima sam svojega je-
zika i koji se mogel, za vreme du-
ge okupacije paleg oštre propa-
gande rezaltati v drugim slavens-
kim jeziku, ostal v svojem čuv-
stvu i v svojem pravom medji-
murskom jeziku, nepremenjeno
magjarski.

Da se to tak pripetilo, tomu je
zrok, kaj su medjimurske duše i v
onoj nesrećnoj vuri, da njih je
sodbina na prek dvajsti let vte-
gnula vkraj od nas, bile pune
magjarskog čuvstva.

Ako se duša napuni s kakvom
misli, osobito s ljubavi za domo-
vinu, to se više nigdar neda, z
nikšom silom vun stritati.

Medjimurje se črez čuda sto let
napunilo z misli za svetu magjar-
sku domovinu, z misli Svetoga
Štefana, objačilo se s poštenjem
magjarskoga purgara, pak se je
tak ta ljubav za magjarsku domo-
vinu zasadila narodu v krv.

Ovo čuvstvo, ova krv je dala
jakost mojemu priatelju i celomu
domolubnomu narodu, jakost kaj
je mogel pretrpeti, za veme teške
okupacije, se moke stranske vla-
davine i držal je v njemu čvrstu
veru, kaj se bomo z mrtvih gori
stali i s tom čvrstom verom su

A németek Krim félszigetén már elérték a Fekete-tengert

Nemci na Krimu već dostigli Crus morje

A szövetséges csapatok a Krim-félszigeten tovább üzik a két részre vágott szovjethadsereget. A harcok során elfoglalták Feodosia kikötővárosát és elérték a Fekete-tengert.

Zuhanóbombázók a félsziget körüli vizeken több szállító- és kereskedelmi hajót elsüllyesztettek.

Nemci na Krimu su već dostigli Crno morje. Zvezane trupe na Krimu dale tiraju, na dve strane rezecpane sovjetske trupe. V bor-
bam su zavzele varaša Feodosija, de ladje stojiju i doše su do Crnoga morja.

Teški avioni su na vodam koli polotoka vtopili više teških i trgovačkih ladji.

Japán hét pontban foglalja össze követeléseit az Egyesült Államokkal szemben

Japanci su v sedem točkaj postavili svoje zahteve proti američkih državi

A japán külügyminisztérium felhivatalos angolnyelvű lapja lehetetlennek tartja a megegyezést, amíg a japán követeléseket nem teljesítik. Hét pontban foglalja össze ezeket a követeléseket: vonják meg a csunkingi kormány támogatását; Japán szabadkezet kapjon kínában; tanácsolják a csunkingi kormánynak, hogy kössön békét, ismerjék el Japán jogait a kaukázsi jólét megteremtésében és Mandzsukora Holland-Keletindia. Thai-földre, Kinára vonatkozó érdekelttségét; ismerjék el Mandzsukot; oldják fel az Egyesült Államokban lévő japán és kínai követeléseket; léptessékéltetbe az amerikai-japán gazdasági egyezményt. Amennyiben Japán követeléseit nem teljesítik, úgy kénytelen volna megtorló rendszabályokhoz folyamodni.

Poluslužbene novine japanskog ministra vunskih poslov na engleskom jeziku pišeju, da je nemoguće poravnati se, dok nabodo spunili japanske zahteve. V sedem točke su postavili svoje zahteve: Ne treba dale podpirati kinesku vladu v Cunkingu, Japan mora dobiti slobodne roke v Kini, vladu v Cunkingu treba nagovoriti, da napravi mir: moraju priznati, da Japan ima pravo stvoriti bolše življenje v Ishodnoj Ažiji i Mandžuriji, Holandskoj ishodnoj Indiji Siamu i Kini, naj priznaju Mandžuriju, naj otpreju japanske penze v Ameriki i Kini; naj napraviju japansku—američku gospodarsku pogodbu.

Ako nebi te japanske zahteve spunili, Japan bo moral napraviti potrebne mere.

Zsarolásnak mondják Amerikában is Finnország megfenyegetését

I v Amerikí velju, da je grožnje proti Finskoj znuđnivanje

Finnországnak Hull amerikai külügyminiszter által történt megfenyegetését Amerikában is elítélik. A sajtó egy része zsarolásnak minősíti ezt az eljárást.

Hoover volt elnök élesen ki-
kelt és tiltakozott az ellen, hogy
Finnországra a Szovjet nevében
nyomást gyakoroljanak. Emlé-
keztetett arra, hogy amikor a
bolsevisták két éve megrohanták
a békés finneket, egész
Amerika ünnepelte a finn nem-
zet hősi ellenállását. Most pe-
dig büntetni akarják, mert visz-
szaszerezte elrablott tulajdonát.
Elvesztette e Amerika minden

erkölcsi és emberi tisztességét?
— kérdi Hoover.

I v Ameriki zameravaju grožnju
koju je zrekel Hull američki mi-
niszter vanjskih poslov. Nešterne
novine velju, da je to znuđivanje.

Hoover, Bivši američki predsed-
nik je oštro gori stal proti toga,
kaj bi v ime sovjetov tiskali Fin-
sku. Spomenul je, da onda, da su
pred dve leti bolševiki napali na
Fince, Cela Amerika je pofalila
Fince, kak se hrabro proti
stavljaju, a ve pak je očeuju štrofati
zato, kaj si očeuju nazaj zeti ono,
kaj su njim rauberski zeli. Pital je
Hoover: kaj je Amerika zgubila
se poštenje i ves moral?

istváni gondolatban. megerősödött a magyar polgárság érényében s így vérré változott benne a magyar hazához való ragaszkodás kipuszúthatatlan érzése.

Ez diktálta az én jó barátomnak és az egész magyarérezelmű népnek a megszállás keserű óráiban azt az áldozatos türelmet, amellyel az idegen uralom terhére viselte s tartotta benne azt a megtörhetetlen hitet a fel-támadásban, amelynek pislákoló fényénél szövögették ezek a hősök a magyar trikolor szívbemarkoló színeit. Ezzel az érzéssel lesték a megszálló szerb csapatok hirtelen elvonulását, várták a Letenye felől érkező magyar honvédeket, virrasztolták át nyugtalan éjszakáikat a visszacsatolás kérdésének végleges elrendezéséig s szenvedték végig az izgalmas három hó-nap minden keserűen éles nap-ját, amint ezt jó barátom a maga szivindító levelében oly meg-rázóan megírta. Ez volt az, amit Muraköz lelkének neve-zünk...

Felértékelik a világháborus hadikölcsönöket

Vrednost posodil svetskoga tabora bodo povekšali

A pénzügyminiszter a költségvetéssel egyidőben javaslatot nyújtott be az 1914-18. évi hadikölcsönök rendezéséről, illetve értékeknek a mai időkhöz arányított felemeléséről. A javaslat szerint állértékelésre igénye van minden magánsemmélynek és bizonyos jótékony-sági egyesületeknek és alapítványoknak. Az igény ártterjed a kötvény-tulajdonos házastársára és egyenesági leszármazóira is.

Az ezer koronát meg nem haladó kötvényeknél száz koronáért tíz pengőt számítanak és a tulajdonos tíz éven belül kapja vissza pénzét. Akinek ezer és kétezer korona közötti kötvénye van, az 100 pengő értékű álamadossági kötvényt kap, amelyet 10 év alatt törlesztenek le. 2000 koronán felül minden ezer koronás kötvény ötven pengőért, amely szintén 10 év alatt törlesztendő.

A zsidók kötvényeit csak 5000 pengő névértékig váltják be. Ezenfelül a zsidók kíváncsi-ságának előmozdítására fordítják az összegeket.

Szabályozzák a jugoszláv, román és cseh átvételi elismervények érvényességét is. Az utóállamok ugyanis annak idején beszedték a hadikölcsönkötvényeket és azokról átvételi elismervényeket adtak.

Pénzügyminiszteri rendelet állapítja majd meg, hogy milyen átvételi elismervények fogadhatók el hadikölcsönkötvények helyett az igények érvényesítésére.

Mint a törvényjavaslatból kitűnik, a magyar kormány még ezekben a nehéz időkben is gond-ol arra, hogy az államnak adott kölcsönöket ne veszítsék

skrivonce čuvali te junaki tri farbe magjarske, srcu najlepše. S tom čvrstom verom su gledali, da su se srbske trupe fletno pobrale, a naši dragi honvedei dohajali s Letine. Potli su se teške noći skuznivali čez tri mesece, dok se oslobodjenje do kraja vredilo i pretpeli su se žalostne i vesele dane tih vremen, kak to meni moj prijatel tak lepo piše.

To je ono, kaj mi zovemo za Medjimursku dušu...

Fal seme za gmajne

Naše gmajne su po celom orsagu slabe. Poleg sega, nega dosti trave. Zato je minister za polsko gospodarenje odredil, kaj se mora redeliti dobro travino seme i po fal ceni.

Takše fal seme moreju dobiti gmajnska društva, urbarske i druge općine. Molbe treba prek dati pre gospodarskom inšektoru, a seme bo se dobilo v mesecu februaru od »Országos Zöldmező Szövetsége, (Budapest V., Báthory-utca 7. szám.)

— Elrontod a szemed lámpafénnyel!

El is rontja — rossz világításnál. Ne engedjük hát olvasni a gyereket? Dehogyan nem — de gondoskodjunk tökéletes világításról. Tunggram Krypton lámpát a csillárba, az asztalra — így legelőbb áramot is takarítunk meg.

na mesto tih obligacija, kaj bodo ludi mogli iskati svoje pravice.

Kak se stoga zakonskoga predloga vidi, magjarska vlada se i ve, v tem teškim vremenima briga, kaj ludi nabodo zgubili penenze, koje su državi posodili, nego kaj bodo po denešnjoj vrednosti dobili interese i splaćanje. Socialna briga se vidi stoga, kaj bodo mali, siromaškeši ludi dobili vešu vrednost. Magjarska domovina se v sako vreme, makar su prilike najteškeše, ran tak briga za svoje sine, kak dobra mati, kajti prva briga joj je, kaj bo narod srećen.

A járásbirósági épület tatarozása

Az elmúlt 23 év alatt a megszállók Muraközben még egy fillért sem ruháztak be. A kaszárnyán kívül ez legjobban a járásbiróság épületén látszik meg. Az ajtók, ablakok korhadtak, a tetőn becsurog a víz és tönkreteszi az iratokat. A tetőcsatornában pedig az évek során felgyűlt szemétkben, a szélhordta magról kell fák vigan tenyésznek és rövid idő múlva már virágoznak is.

A kir. járásbiróság új magyar vezetősége megtette a lépéseket, hogy a legszükségesebb javítások még az ősz folyamán elvégzettessenek, a nagyobb javításokra nézve pedig a m. kir. igazságügyminisztérium már bekérte az előmérés, költségjegyzéket. Ezekre a javításokra a következő év tavaszán kerül sor.

Olcso gyepvetomag

Legelőink országsszerte nem a legjobb karban vannak. Sok egyéb mellett legelőink gyepesítése se kielégítő. Ezért a földművelésügyi miniszter jó minőségű gyepvetomagot osztat ki olcsó áron.

Kedvezményes gyepvetomagot legeltetési társulatok, birtokosságok és községek kapnak. Az érre vonatkozó kérést a gazdasági felügyelőnél kell előterjeszteni. A vetomagot aztán az Országos Zöldmező Szövetség (Budapest, V., Báthory-utca 7.) fogja 1942. évi február hó folyamán az igénylőknek elszállítani.

Popravlanje sodske hiže

Čez prošlih 23 let okupatori v Medjimurju nesu potrošili miti filera na popravke. Zvun kasarne, se to najbolje vidi na sodoskjoj hiži. Stene, vrata, obloki se prhniju, čez krov curi voda i dene na nikaj ona važna pisma, na krovu v žlebi, v smetju, koje se čez let nabralo, veselo tira mlado drevje, cije je seme veter donesel, za kratko vreme bi i cvelo.

Novo magjarsko voditelstvo soga je napravilo korake, kaj se bodo popravki, koji su najpotrebneši, izvršili još ov tjeđen, a za veške popravke pak je m. kr. minister pravice već naredil, kaj se imaju rećuni predložiti i te se bodo izvršili drugo leto na prtu-letje.

Az amerikai és a brit vezérkari tisztek már megállapították az Egyesült Államok hadbalépésének időpontját

Bár a német haderő Krim fővárosának, Szimferopolnak elfoglalásával és más helyen elért igen jelentős sikereivel továbbfolytatja előretörését és győzelmeinek kiszélesítését, a hét világsajtójának és érdeklődésének homlokterében most nem a hadiesemények állnak, hanem a kiéleződött viszony az Egyesült Államok és Németország között. Roosevelt múlt heti beszédében Németországot állítólagos litkos okmányokra hivatkozva, azzal vádolta meg, hogy Délamerikában hűbéri uralomra tör és meg akarja szüntetni a világ összes vallásait. A német válasz irányított hazugságnak nevezi a Délamerikára vonatkozó állításokat, melyeknek egyetlen célja, hogy megfelelő légkör teremtésével kiterjessze az Egyesült Államok hatalmát a déli államokra is. A vallásokról világba kiáltott otromba, csalárd rágalom pedig csak a világ figyelmét akarják elterelni az Egyesült Államok és a bolszevizmus szövetségéről. Mindenekelőtt figyelemre méltó és a két hatalom közti viszony kiéleződésére mutat az a tény, hogy a nyilvánosságra hozatal előtt értekezletre hívták össze a külföldi sajtó berlini képviselőit. Még nagyobb jelentősége van annak, hogy a német közleményt minden semleges államnak eljuttatták, az Egyesült Államok azonban nem kapta meg. Ezzel az a német vélemény jut kifejezésre, hogy Amerika már nem semleges állam.

A német-amerikai viszony

ilyen alakulására — mint azt német hivatalos helyen hangsúlyozták — egyedül Roosevelt következetes propagandája adott okot. Az elnök már régóta azon van, hogy az amerikai népet megérlelje a beavatkozásra és szándékosan teremt olyan helyzeteket, amelyekből casus belli kényszeríthet ki. Azonban minden eddigi mesterkedésére fény derült és sok esetben saját szakköreinek, sőt minisztereinek megállapításaival került szembe. A német sajtó Roosevelt állításaival kapcsolatban, amelyek szerint német részről tették volna meg az első lövést, rámutat Knox amerikai tengerészeti miniszter nyilatkozatára, amelyben a miniszter kijelenti, hogy a Green támadta meg vízbombákkal a német tengeralattjárót és az csak ezután lötte ki torpedóit. A legújabb német-amerikai hajóharcokról még nem állanak rendelkezésre hivatalos forrásból eredő jelentések. Német részről a Reuben James amerikai hajó megtorpedozásáról kijelentették, hogy ha valaki éjnek idején a vasúti sínek sétán, nem szabad csodálkoznia, ha a gyorsvonat elgázolja. Az újabb incidens miatt egyébként az elszigetelődéspárti szenátorok hevesen támadják Rooseveltt és saját személyében teszik felelőssé minden amerikai állampolgár életének

elvesztéséért. Wheeler szenátor szerint az amerikai és brit vezérkari tisztek már megállapították az Egyesült Államok hadbalépésének időpontját. Clark azt követeli, hogy ha az állam jóléte és biztonsága a beavatkozást követeli, akkor Rooseveltt kérje a kongresszustól a hadüzenetet.

Törökország helyzete

a Kaukázus felé közeledő hadműveletek miatt egyre jelentősebbé válik. Erre való tekintettel igen nagy érdeklődést váltott ki Izmet Inonü köztársasági elnök beszéde, amelyet a török nemzetgyűlés új időszakának megnyitására mondott. A beszéd igen jellemző mozzanata a megváltozott török külpolitikának, amely eltolódást mutat Németország irányába. Törökország nem csukja be a szemét és figyelemmel kíséri az Általános világpolitikai helyzet alakulását. Számot vet azokkal a tényezőkkel, amelyekkel ma minden józan külpolitikának számolnia kell. Nem maradtak hatás nélkül a török közvéleményre a közvetlen határain történtek, mint ahogy a Szovjetunió háborújában is érdekelve érzi magát. Mindez különösen az elhangzott beszédből. Egy másik igen nagyjelentőségű vonása is van Inonü megnyilatkozásának. Törökország mindenképpen kívül akar maradni a háborun, a béke oázisa akar továbbra is maradni és az elnök szavai szerint örülne annak, ha politikája egy napon az általános béke kiindulópontjává lehetne. Különösen ez béke-akaróknak a kihangsúlyozása emelkedik ki a török államelnök beszédéből, a

mely általánosságban igen jó benyomást keltett a nagyhatalmak fővárosaiban. Igen érdekesnek találják itt azt a körülményt is, hogy míg egy évvel ezelőtt Inonü a Görögországhoz és a Szovjetunióhoz fűződő szíves jövőszónt hangoztatta, most meg sem említette ezeket az államokat. Egyébként istambuli politikai körökben hírek jelentek meg Saydam miniszterelnök lemondásáról. Saydam kötötte meg annak idején az angol-török szerződést és most már nem tartják alkalmasnak arra, hogy a változott külpolitikai helyzetben megoldhassa Törökország problémáit.

Japán állásfoglalása

felé most feszült figyelemmel fordul a világ, mert a német-amerikai feszültség rendkívül időszerűvé tette a háromhatalmi szerződés Japánra vonatkozó záradékának életbelépését. Tokió egyelőre nem foglalt állást a német-amerikai vitában. A japán hivatalos köröket változatlanul a japán-amerikai feszültség érdekli elsősorban, amely a végleges kifejeződéshez közeledik. Ezzel van összefüggésben a japán parlament összehívása is. A Domei Iroda szerint a csendesóceáni helyzet kiéleződött és ennek egyedüli oka Amerika Japán elleni bekerítő politikájában van. Eles hangok hallatszanak az olajkérdés körül is. Hangoztatják Tokióban, hogy ha Japán nem tudja szükségletét az Egyesült Államokból vagy Holland-Indiából megszerezni, kénytelen lesz drasztikus eszközökhöz folyamodni. A japán vezérkar megérfolta azt a hírt, hogy japán csapatok bevonultak Thaiföldre.

Kimerült,

fáradt, agyondolgozott ember percek alatt feltrüssül, életvidám és munkaképes lesz, ha a valódi

DIANA SÓSBORSZESZ

néhány cseppjével bedörzsöli elcsigázott tagjait.

Húst, erőt, felvillanyoz!

Mindenütt kapható!

Jelenlegi árak:

próba	eredeti	közép	nagy
p a l a c k			
86 f.	1.50 P	4.20 P	7.80 P

prvi notarjuš i Kurjan Cyörgy občinski birova dočekali velkoga ispana viteza grafa Teleki Belu, koji se dopelav s preločkim kotarskim poglavarom vitez dr. Hertelendy Ferencem. Občinski biroj je s nešternemi reči pozdravil ove drage goste. Velki ispan je pogledal občinsku hižu i kancelarije i onda je poslušal, kaj su mu poglavari javili. Zel je prek molbe, kaj bi se tomu vrednomu narodu čim predi moglo pomoči.

Pred občinskom hižom se nabral narod pak njim je velki ispan rekel par reči. Naglasil je, kaj bo lubavi i briga magjarske domovine obkolila siromaškoga kotoribskoga naroda. Hačila se bo soribna skrb i na najfletnešo bodo siromaška deca dobila šolce, kaj bodo mogli v školu hoditi. Zalavavmejiša bo s toplom lubavi pregrčila k sebi medijmurce, koj su jezero let sem spadali. Bo se magjarska domovina brigala i zato, kaj se bodo puntari s tih krajov otrastrali. Govor velkoga ispana su višepot pretrgli s kričanjem življenja. Kotoribski narod je čutil, da ga je magjarska domovina sprejela s bratskom lubavi, i da bo tu saki delavec i domovini veren medijmurac našel svoje življenje imetek, koji je v čuda orsagi Europe v pogibli, bo mu siguren

Zatim je velki ispan pogledal državnu narodnu školu i odpelal se k plebanosu Baligács Józsefu na južinu.

Da se pelal nazaj na banhof, pohodil je malu hižicu občinskoga birova v to ime, kaj to pohajanje vala za celu občinu i stem kaj je prijel trdu roku občinskoga birova, je dal roku celoj občini i pokasal je tomu narodu pota i dal ufanje za lepšu i srečnešu budućnost v magjarskoj domovini, de su jezero let živeli i navek ran tak našli svoju sreću, kak i magjarska braća.

Vitéz gróf Teleki Béla főispán látogatása Kotorban

Velki Ispán gróf Teleki Béla je pohodil Kotoribu (Kotor)

Vasárnap délután örömmel és szeretettel várta Kotor lakossága Zala vármegye főispánjának látogatását.

Az ülésen Czoma Antal községi főjegyző és Kurján György községi bíró fogadták vitéz gróf Teleki Béla főispánt, aki vitéz dr. Hertelendy Béla perjaki járás főszolgabírájának kíséretében érkezett meg A községi bíró néhány szóval üdvözölte a kelves vendégeket. A főispán ezután megtekintette a községébe hivatalos helyiségeit és meghallgatta az előjáróság jelentését. Átvette a kérelmet, hogy mielőbb segítsen ezen az érdemes népen.

Majd rövid beszédet intézett a községébe előtt egybegyűlt nagy tömeghez. Hangsúlyozta, hogy a magyar haza szerete és gondoskodása fogja felkarolni Kotor szegény népét. Megintáztatja a szociális munkát és

a szegény gyermekek részére a legsürgősebben célpót utal ki

hogy iskolába tudjanak járni. Zala vármegye még ezelőtt öleli magához a muraközöket, mondotta a főispán, akik ezer évig ide tartoztak. Gondoskodik a magyar haza arról,

hogy megtisztítsa ezt a vidéket is a felforgatóktól és bujtatóktól.

Többször szakította meg Teleki eljenzés a főispán beszédét. Kotor népe érezte, hogy a magyar haza édes-tesztvéként fogadta őket és itt minden dolgos, nemzethi muraközi megtalálja megélhetését és vagyona biztonságát, melyet ma Európá igen sok országában veszély fenyeget.

A főispán megtekintette az általmi c'emi népisoklást és Baligács József plebanoshoz hajlatott, ahol üzenéni vett részt.

Az ülés után meglátogatta a községi bíró kis házacskáját, szinte jétképp annak, hogy ez a látogatás az egész községnek szól és a kereskező községi bíróval történt kézfogás, sal az egész község kezét mezfogja és megmutatta ennek a népnek az utat, irányt és reményt nyújtott felükben a szebb, boldogabb magyar jövő iránt, ahol ezer évig éltek és mindenkor megtalálták épenyug a boldogulást, mint a magyar testvéreik.

V nedelu popoldan su kotoribski ludi z veseljem i z lubavi dočekali velkoga ispana Zalavárvrejiše.

Na banhofu su Czoma Antal

Rendezték a délvidéki közalkalmazottak fizetését Vredni bodo medjmuriskam činovnikam plače

A Magyar Távirati Iroda jelenli:

A Budapesti Közlöny október 26-i száma közli a kormányának a visszafoglalt délvidéki területeken közszolgálati állások és alkalmazások szervezése és beöltése tárgyában kiadott rendeletét. A kormányrendelet a kinevezésekre és az előző szolgálatok beszámitására ugyanazokat a rendelkezéseket tartalmazza, mint a korábban visszacsatolt területekkel kapcsolatban annakidején kiadott rendeletek. A kinevezettek érdekében kimondja a rendelet, hogy a kinevezés napjától függetlenül az állással járó magyar illetményeket az 1941. évi szeptember első napjától visszamenőleg megkapják mindazok, akik ebben az időpontban már szolgáltak.

Magjarske službene novine štampaju naredbu madjarske vlade glede činovnikov, koji su postavljeni u oslobođenim južnim krajevima. *Ova naredba čisto tak govori, kak i one prveše, koje su predi run daži za prveše oslobođjene kraje.*

Po toj naredbi si činovniki, koji su 1. septembra bili u Medjmurju u službi, bodo dobili se svoje plače nazaj do toga dneva.

A Muraközi Magyar Köz- művelődési Egyesület alakuló bizottságának ülése

Sesija odbora za stvarjenje Medjmuriskog Magjarskog Prosvetnog Društva

Oktober 28-án a Muraközi Magyar Köz-művelődési Egyesület alakuló bizottsága tartott ülést, melyen dr. Kónyi Mária nővér, Zala vármegye szociális gondozója ismertette szóp előadás keretében az Országos Nép- és Családvédelmi Alap szervezetét és munkáját. Az előadást az egybegyűlt bizottság itagok nagy figyelemmel hallgatták.

Oktober 28-ga je bila sesija za stvarjenje Medjmuriskog Magjarskog Prosvetnog Društva, na kojoj je sestra dr. Kónyi Mária u lepom predavanju tolmačila organizaciju i delo Orsačkog Fonda za Obranu Naroda i Familije, koje su odbor-niki jako pažljivo poslušali.

— Protestáns Istenisztelet Csáktornyan.

November hó 9-én d. u. 4 óra-
kor evangélikus istenisztelet lesz
Csáktornyan az elemi iskola tan-
táncstermében. Kérem az evangé-
likus és református Testvéreket
az Isteniszteleten minél nagyobb
számban való részvétellel.

*Evangélikus lelkész
Alsólvenda.*

A Ház bizottságai befejezték az új költség- vetés tárgyalását

Orsačke komišije su zvršili respravu stroš- kovnika

A képviselőház pénzügyi, köz-
gazdasági és közlekedésszügyi bizott-
sági kedden a kereskedelmi és
közlekedésszügyi minisztérium költsé-
gvetését, majd az iparügyi mi-
niszterium költségeloirányzatát tár-
gyalták. Szerdán a külügyi tárca,
a miniszterelnökség, a közellátási
miniszter és a kisebb tárcák költség-
vetését tárgyalják. Valószínű, hogy
csütörtökön a pénzügyi tárca költsé-
geinek letárgyalásával a bizott-
ságok be is fejezik tárgyalásaikat.

Financijska, gospodarska i pro-
metna komišija orsačke hiže su v
tvok zvršile respravu za stroškov-
nike ministrov za trgovinu, pro-
met i obrtne stvari. V sredu su
respravljali stroškovnike ministra
vunjskih poslov, predsednika i mi-
nistra za narodnu skrb i stroške
menjih ministarstva. Zgledi, kaj
bodo v četrtak s stroškovnikom
financeministra zvršili svoje posle.

Kegyelettel adózott az ország a hősöknek Ország je dal poštuvanje junakam

A budapesti Hősök temetőjében
kegyeles ünnepség keretében
emlékezett meg az ország vezető-
sége a hazáért hősi halált hővé-
dekről. Megjelent a Kormányzó
képviseletében vitéz Jány Gusztáv
vezetőrezdés. Ott voltak a felső-
ház, a képviselőház, a kormány,
a honvédség, a különféle testüle-
tek és intézmények kiküldöttei.

Na junačkom grobju u Buda-
peštu se vlada z lepom paradom
zmisliła za naše honvede, koji su
za domovinu smrt podneli. V ime
Gospona Guvernera je došel vi-

A magyar magánjog személyi és családi rendelkezései lépnek életbe a visszacsatolt Muraközben

V povrnjenom Medjmurju stopiju nazaj zakoni magjarskog privatnog prava za peršone i familije

A Budapesti Közlöny közli
a m. kir. minisztériumnak 7550/
1941. M. E. sz. rendeletét, mely
a visszafoglalt délvidéki terü-
leten a jogegységesítés céljából
a magyar magánjognak a szemé-
lyi és családi jogra vonat-
kozó egyes rendelkezéseit lépteti
hatályba. A rendelet rendelkezé-
sei értelmében az 1941. évi no-
vember hó 1. napjától a délvi-
déki területen is a 24. életév el-
érésével lehet a nagykorúságot
— kivéve a kifejezett vagy hall-
gatólagos nagykorúsítás esetét
— elérni. Azok azonban, akik a
délvidéki területen nagykorúsá-
gukat már a rendelet hatályba-
lépését megelőzően elérték, to-
vábbra is nagykorúak marad-
nak.

soki general Jany Gustav, bili su
tam poslaniki Visoke i orsačke
hiže, vlade, honvedstva i sih
društva.

A Magyar Élet Pártjának kegyelete

Poštuvanje Stranjke Magjarskog Života

A MÉP Mindszentek napján
megkoszoruzta Kossuth Lajos,
vitéz Gömbös Gyula, gróf Teleki
Pál elhunyt, nagy magyar mi-
niszterelnökök és Csáky István
gróf fiatalon elhunyt külügy-
miniszterünk sírját.

Na Sestvete je Stranjka Magjars-
skog Života dela venec na grobe
Kossuth Lajosa, viteza Gömbös
Gyule, grofa Teleki Pavla, po-
kojnoga velkoga ministra
predsednika i grofa Csáky Istvana,
pokojnoga mladoga ministra
vunjskih poslov.

Kormányzónk fogadta a kárpát- aljai főtanácsadót

Guverner je prijel na audenciji glavnoga savet- nika Podkarpatske

A Kormányzó Ur Őfőméltósága
főelőadás kihallgatáson fogadta
Ilniczky Sándor, kárpátaljai fő-
tanácsadót, aki a kárpátaljai köz-
állapotokról tett Őfőméltóságának
jelentést. Utána Uray István titkos
tanácsos, kabinetirodai főnöknél
tett a főtanácsadó főelőadás látog-
tatást.

Preuzvišeni Gospon Guverner
je črez pol vure prijel na auden-
ciji Ilniczky Sandora, glavnoga
savetnika Podkarpatske, koji je
zvestil Njegvoj Preuzvišenosti kak
stopiju stvari u Podkarpatskoj.
Zatem je glavni savetnik pohodil
Uray Istvana šefa kabinetske kan-
celarije.

Női

kabátok és bundák
Gyermek-
kabátok
hatalmas választékban

Zalaegerszeg
Nagykanizsa

köző magyar jogszabályok is
hatályba lépnek.

Sluzbene Novine štampaju na-
redbu broj 7550/1941. M. E. magj-
kr. ministeriuma, po kojoj na
povrnjenom južnom kraju nazaj
stopiju v život nekoji magjarski
zakoni privatnog prava za per-
šone i familije. Po toj naredbi, od
1941. leta, novembra 1.-ga v juž-
nim krajevima isto se punoletnost
dobi z napunjenim 24. letom,
zvun ako se nekomu punoletnost
prizna, ali oni, koji su postali v
južnom kraju punoletni predi, kak
je naredba stopila v život ostaneju
i dale punoletni.

Po toj naredbi stopi v život i
magjarsko ženidbeno pravo. Po
tom za buduće i v onim krajevima,
de je valalo austrijsko ili horvatsko
pravo (Medjimurje i Prekmurje),

je moči pravovalanu žen-
idbu sklopiti samo pred
državnim voditelem ma-
tice, ili pred drugim civil-
nim činovnikom, koji je
po magjarskom ženidbe-
nom pravu na to ovlašćen.

Naredba priznaje, da valaju one
ženidbe od predi, kak se Medji-
murje povrnulo, či su bile po
vrednom zakonu skloplene.

Stom naredbom stopiju v život
i magjarski zakoni za pozakonjenje
i posvojenje.

Talpbőr a piaci csizma- diáknak és cipészeknek Čizmari i šostari bodo dobili podplate

A vásárosz eszismadiák és ci-
pészek az utóbbi időben nem
jutottak talpbőrhöz. Ezért az
iparügyi miniszter úgy rendel-
kezett, hogy az ország területén
vásári, piaci árusítás folyta-
tására jogosult eszismadiák és
cipészek részére 30.000 ki-
lól talpbőrt utaljanak ki. A talp-
bőrt a eszismadiák és cipészek
között az alispán osztja ki. Ez-
zel elősegítik a mezőgazdasági
lakosság lábbeli-ellátását.

Čizmari i šostari, koji hodiju na
sejem, v zadnje vreme ne su do-
bili podplate. S toga je obrtni mi-
nister odredil, kaj se čizmarim i
šostaram, koji v orsagu delalu za
seme, rezdeli trideset jezer kil pot-
platov. Viecešpan bo te podplate
rezdelil med čizmari i šostare.
Stem bodo pomogli, kaj bodo
selski ludi došli do obuteli.

Zrinyi szelleme fellobbant, élni és világitani fog Muraközben

Zrinyiev duh se vužgal, živel i svetil bo v Medjimurju

Csáktornyai megalakult a Vitézi Rend Zrinyi Csoportjának szervezete — Kegyeletes ünnepség a Zrinyi-élműnél és a szentilonai kápolnánál

V Čakovcu je stvorena domača organizacija Zrinyi-ove grupe Vitezskog reda — Lepa parada pre Zrinyiovim spomeniku i v kapeli pre Sveti Jeleni

Országos jelentőségű esemény színhelye volt a két ünnepnapon Csáktornya. A Vitézi Rend Zrinyi Csoportja bensőséges, díszes ünnepségek keretében róttá le kegyeletét világitó, halhatatlan-szelemű eszményképe, gróf Zrinyi Miklós iránt.

A Vitézi Rendet Magyarország kormányzója alapította, hogy a kialakuló szebb magyar élet magjává, első harcossáivá szolgáltsa, tegye mindazokat a férfiakat, akik a világháborúban és az azt követő forradalomban hőskönnék, vitézeknek, igazi önfeláldozó magyaroknak bizonyultak. A Zrinyi Csoport ennek a legnemesebb, legszebb magyar rendnek egyik szerve, része, amely vállalkozott arra, a hatalmas, nemzetmentő feladatra, hogy Zrinyi nagyságának, jellemének örök, halhatatlan erejét átültesse a mai magyar életbe, irányítóvá, eleven hatóerővé tegye és olyan igaz embereket, olyan jellemeket, erős magyarokat neveljen, akikben Zrinyi önzetlen, önfeláldozó hazaszeretete, áldozatos, munkás magyarsága híven él és irányít. Ilyen nagy feladatra csak olyan erkölcsi erővel ren-

delkező testület vállalkozhatott, mint a Vitézi Rend.

Ove dva svetke je bila takša parada v Čakovcu, koja ima značenje za celi orsag. Zrinyi-ova grupa Vitezskog reda je v velkoj i lepoj paradi dala poštuvanje našemu velkomu vitezu grofu Zrinyi Miklošu čiji duh nam bo zanavek svetil.

Vitezoga Reda je stvoril Guverner Magjarske zato, kaj bodo oni ludi, koji su se za vreme svet-skoga tabora i potli v revoluciji pokazali da su junaki, vitezi i koji su sami sebe alduvali, i bili koreni i prvi boreci lepšega magjarskoga življenja. Zrinyi-eva grupa je jeden del toga najlepšega i najplemenitešega reda koji je zel na sebe onu velku i jaku zadaču za obranu naroda, da bo vekovečni i veliki karakter, njegovu prezmrtnu jakost presadišil v dušu denesnjega magjarskoga življenja, da bo ravnala i stvorila takše prave ludi, pune karaktera i jake magjare u kojimi bo živila i ravnala Zrinyi-eva požrtvozna magjarska rodolubnost i delavnost. Tak veliko delo je moglo na sebe zeti samo takše društvo, koje ima tak velku moralnu jakost. kak je Vitezki Red.

illesztette az általános, nagy nemzeti felemelkedésbe.

Nagy Károly polgári iskolai igazgató a helybeliek nevében beszélt, megköszönte a központ különleges figyelmét, majd párhuzamot vont Csáktornya és a Zrinyiek között.

Mikk Károly igazgató-tanító felszólalására elhatározták, hogy Zrinyi életéről kétnyelvű könyvecskét szerkesztenek és bocsátanak a muraköziek rendelkezésére.

Az ünnepi ülést a m. kir. honvédelmi minisztérium regős csoportjának kedves, szép dalai és rigmusai fejezték be.

Do stvorenja Zrinyi-ove grupe došlo je v subotu na večer v veliki sali varaških hiž, de su poleg bili si vrsti ludi varaša, mali i velki. Došli su generalmajor vitez Horváth Ferenc, naš rodjeni medjumurec, onda pukovnik vitez Székely János, kapitan vitezke stolice Zalavarmegijje i čakovski oficiri, vodil njih je Kaltrój Antat podpukovnik. Predsedničko mesto zavzel je generalmajor vitez Horváth Ferenc.

Najpredi su zmollili Zrinyi-ovu molitvu, zatem pak je potpukovnik vitez Robogány Ede pripovedal

Ünnepség az emlékműnél

Parada pre spomeniku

Vasárnap reggel misével folytatódott az ünnepségek sorozata. Tíz óraker pedig a Zrinyi emlékműnél sorakozott fel a közönség. Kivonult a honvédhelyőrség díszszáza, kivonultak az iskolák és ott voltak az egyesületek küldöttségei.

A regős-csoport tárogató száma után vitez Horváth Ferenc vezérőrnagy mondott ünnepi beszédet az emlékmű talapzatáról. Melegen köszöntötte földieit, majd ismertette a Vitézi Rendet és a Zrinyi Csoportot.

— Muraközi Testvéreim! — mondotta beszéde során — merítsünk Zrinyi nemes lelkületéből, életéből és tetteiből, de

velikost duha i karaktera Zrinyi-a, koji i denes dela. Postavil ga je za peldu za nas i se magjare sih doba.

Zatem je potpukovnik vitez Rózsás József, voditelj Zrinyi-ove grupe rezolizil cil i organizaciju te grupe. Pripovedal je važnost tih misli i postavil je osobito dve dužnosti pred slušatelje, koje su najvažneše: a to je poverljivost i alduvanje.

Rekel je med drugimi rečmi: Ne pojedini ludi, nego alduvanje stvara narode.

Saki je tulki res naroda, kulko alduje za njega.

Zrinyi je to napisal v svojoj velikoj junačkoj pesmi za svojega pradeda, ali se i sam alduval za narod.

Tak se je stvorilo ova velka Zrinyi-ova grupa, prva v krajini, a za voditela su zaprosili potpukovnika Kaltrój Antala, koji je to nase sel.

Generalštabni major Kozar Elemé je govoril za buduče plane i posle Zrinyi-ove grupe. Postavil joj je mesto v odganjanju društva i za onu velku zadaču, da se narod podigne.

Direktor purgarske škole Nagy Károly je govoril v ime domaćih, zafalil se, kaj su v sredini nam tulko pažnje posvetili i onda je prespodbil Cakovca i Zrinyi-a. Na predlog direktora narodne škole Mik Károlya su zrekli, da bodo Zrinyi-ovo življenje napisali v knjižici na dva jezike i narodu rezdelili.

Na zadnje su povevači m. kr. honvedskoga ministertiuma popevali i igrali lepe narodne pesme.

Megalakult a Zrinyi-csoport

Stvorila se Zrinyi-ova grupa

A csáktornyai Zrinyi Csoport megalakítására szombaton este a városháza tanácstermében került sor a város társadalmának minden rendű és rangu képviselője jelenlétében. Vitéz Horváth Ferenc vezérőrnagy, Muraköz szülőlte, vitez Székely János ezredes, zalavarmegyei vitézi székkapitány, Kaltrój Antal alezredes vezetésével a helyőrség tisztikara is jelen volt. Az elnöki tisztet vitez Horváth Ferenc vezérőrnagy töltötte be.

A Zrinyi-fohász elmondása után vitez Robogány Ede alezredes mutatott rá Zrinyi szellemi nagyságára, jellemének ma is ható erejére. Példaképpül állította Zrinyit minden kor magyarja elé.

Vitez Rózsás József alezredes, a Zrinyi Csoport vezetője, ismertette ezután a Csoport célját és szervezetét. Kifejtette az eszmény jelentőségét, s különösen két eseményt állított a hallgatóság elé, mint amelyek ma legelsőrendűbb fontosságuk: a megbízhatóságot és az áldozatkészséget.

— Nem az egyes emberek, hanem az áldozat teszi a nemzetet — mondotta többek között

Mindenki anyira része a nemzetnek, amennyi áldozatot hoz érte.

Zrinyi, mint azt hőskönneményben dédapjára vonatkoztatva megírta, maga is áldozat volt nemzetéért.

Az ilyen arányokban elsőnek megalakult vidéki Zrinyi Csoport vezetőjéül Kaltrój Antal alezredes, a csáktornyai helyőrség parancsnoká tkér k fel, aki a megbízatást elfogadta.

Kozár Elemér vezérkeri őrnagy a Zrinyi Csoport jövő terveiről munkájáról adott tájékoztatást. Megjelölte helyét a társadalom nevelésében és bele-

PÁLCSICS

FEST • TISZTIT FARBA • ČISTI

Gyár: Nagykanizsa

csáktornyai gyűjtő: Horthy Miklós-tér
(volt Kelemen Imre-féle helyiség)

Országjárás — Putovanje po orsagu

SÜMEG, a mult emlékeinek tárháza

Sümeg, varaš prošlosti

je general v svojem govoru — Moramo seti sa peldu Zrinyovu plemenitu dušu, njegvo življenje i delo, a i kuršansku tragediju, njegvu ljubav sa domovinu i njegve soldačke vrline, kaj bodete i vi moji dragi domorođci služili ove svete misli. Daj nam dragi Bog, kaj bodete čim već vas, i kakti vitezi Viteškog Reda i kakti zduševljeni verniki i pomoćnici Zrinyi-ove grupe, kakti pravi i vredni potomci Zrinyi-ove soldačije služili svoju domovinu.

Drugi govornik je bil direktor narodne škole Mikš Károly, koji je pripovedal Zrinyi-ovu življenje i pozval je medjimurskoga naroda, naj poštuje Zrinyi-ov spomen i naj spametno i hasnovito živi za domovinu.

Za tem su položili vence. Za Viteški Red i Zrinyi-ovu grupu položil je venca vitez Rózsás József potpukovnik, a v ime varaša Čakovca pak Pecsornik Ottó varaški biro.

A szentilonai Zrinyi-siroknál

Pre grobam Zrinyi-ovih pre Sveti Jeleni

Ismét a regős-csoport ének-száma, majd a katonai díszmenet következett. Ezután a budapesti kiküldöttek és a közönség egy része kiment a szentilonai Zrinyi-kápolnához, ahol kegyeletes ünnepség során a sírhelyet is megkoszorúzták. Vitéz Mezey Dénes mondott mélyértelmű beszédet. A Zrinyi Csoport néven vitéz Rózsás József, a csák-tornyai helyőrség nevében pedig Kaltróy Antal alezredes helyezte el koszorút. A kápolnából kiszűrődő tórogató hangjai, majd a Himnusz zárta be a bensőséges megemlékezés és hála megnyilatkozásait, amelyek kezdetei akarnak lenni az elődök által elkövetett mulasztások pótlásának, helyrehozásának. Mer! »Adassék tisztelet a katonaszemélynek! A Hazáért megdicsőültek szelleme töltősen el és a Magyarok Istene segítsen meg minket! Amen.«

Za tem su popevači pak povelali i soldačija je išla v paradnim maršu. Onda su gospoda z Buda-pešte i ludi ođišli k Zrinyi-ovi kapeli pre Sveti Jeleni, de su pak v lepi paradi deli vence na grobe. Tam je lepoga govora držal vitez Mezey Dénes. V ime Zrinyi grupe je potpukovnik vitez Rózsás József, a v ime čakovske soldačije pak potpukovnik Kaltróy Antal položil venca. S kapele su se čuli glasi muzike, a zatem Himnus i onda je ova lepa parada, koja je pokazala safalnost i poštuvanje, bila zvršena. S tem su se hapili namestiti i se ono, kaj su naši starci zamudili.

Kajti »Naj se da poštuvanje junačkoj soldačiji! Duh onih, koji su dali svoj život za domovinu, naj nam spuni naše duše i Bog magjara naj nam pomore! Amen!«

Hirdessen lapunkban!

Most nem megyünk messze. Belül maradtunk az ősi Zala vármegye immár eszobitánban és ép határain és meglátogatjuk a régi idők egyik legnevezetesebb emlékeit, a sümegi várat.

Bomjában is hatalmas várfalak, tornyok, kölömbök tetőzik a 270 méter magas sümegi várhegyet. Nem nagy nehézség a felkapaszkodás és a látvány, amelyben részünk van. Bőségesen kárpótol a kis szuszogásért. Hatalmas bástyák omladozó maradványai, részben még ép falak és tornyok állanak előttünk és küzdelmes, dicső multról mesélnek.

A hajdan erős, büszke vár nyújtott menedéket a lalajárás idején IV. Béla királynaknak. A későbbi századokban sok vér folyt birtoklásáért a magyar és a török, később a magyar és a német között. Ma a Bakony és a Balatonvidék legnagyobb és legépebben megmaradt váremlékei közé tartozik, amelynek ormáról éragadoz körképben gyönyörködhetünk. Látnak a Kis-Alföldet, a Rába lapályait, mögöttük a községi hegyeket és a Stájer Alpokát. Nyugat felé a zaiai dombvidék tárul elénk, délen Tátika, Rezi, Sarvay ormanák reneget erdősegei zöldelnek, odébb a balatoni bazalt-hegyeket pillantjuk meg és Szigliget öblénél a Balaton vize csilam fel előttünk.

Ve nejdemo dalko. Ostanemo v hatarima Zalavarmegije, koji su

A vár romjai — Ruševine grada

A fennmaradt egyetlen várkapun keresztül jutunk be a várba, innen hosszú, keskeny sikátor vezet a felleg, vár öregtornyához és a terjedelmes várudvarra, ahol a kőfalakhoz simuló lakosztályok faai porladnak. Alattuk vonul a megmaradt kazánata sor. A régényes hangulat, kereszt- és dongaboltozatu termek néhány címes és feliratot köve elárulja, hogy a renaissance idején is tovább építették a várat.

A Várhegy alatt a bájós fekvésű Sümeg község házsorai húzódnak. Régészeti szempontból nagyon jelentős hely ez, mert földjéből a csiszolt kőkortól kezdve, megszakítás nélkül jelenvaló emberi kultúra nyomai kerültek elő. A nagyértékű leletek a sümegi Darnay-Múzeum őri, amelynek gyűjteményét az egész tudományos világ előkelő helyen tartja számon. A történelem előtti korok világát ismergető leletek közül különösen érdekesek az ösember edények sorozatai, a remek díszítésű kelta vaslándzsák, a scythia bronzsörgök, a kelta ezüstpénzek gazdag sorozata és a Krisztus előtti első századból származó szalacska pénzverő és öntő műhely teljes felszerelése, amely Európában is páratlan.

Értékes gyűjtemények

Velke vrednosti spravlene v muzeum

Nagyon érdekes a római kor emlékei, a hadtörténelmi terem fegyvergyűjteménye, amely a honfoglalástól II. Rákóczi Ferenc koráig terjed. A magyar művelődéstörténet pompás darabjai közül kimagaslóan Kiszfaludy Sándor neves költőnk hátrahagyott tárgyai és az a gazdag kézirategyűjtemény, amelyben irodalmunk nagyságai és történelmünk kiválóságai mind szerepelnek.

Különlegesen érdekes a néprajzi gyűjteményben a bakonyi bányásokra vonatkozó anyag és ritka szépek a régi éhemelek. Nagyértékű egyházművészeti és iparművészeti kincsek egészítik ki az európai hírű muzeum dús anyagát.

A csinos, gondozott községnek több műemleke is van. Különösen szép rokokó-freskós plébánia-temploma, a

ve već neokrnjeni i bomo pohodili najnamenitiji spomen starih vremen, grada Sümege.

I v ruševini silne gradske stene, turni, kupi kamenja pokrivaju v Sümeg-u 270 metri visokoga brega, de je stal grad. Neje teško gori doйти i lepote, koje vidimo, nam povrneju truda za to kaj smo gori stopili. Ostajniki velkih kul, ponekak još cele stene i turni stojuju pred nami i pripovedaju nam za stara junačka vremena.

Ov, negda jaki i gizdav grad je dal obranu, za vreme taborskih borbi, našemu kralju IV. Beli. Potli je tu čuda krvi teklo za te grad predi med magjarima i turkima, a potli med magjarima i nemcima. Denes je te grad najlepši spomen gradov, koji su ostali na Bakonyu i Balatonu, a z njegovoga vrha vidimo sepe lepoga. Mali Alföld (velka nizina), nizine pre vodi Rába, za njimi brege pre Kőszeg-u i Štajerske Alpe. Proti zapadu pak vidimo brege naše Zale, proti jugu zeleniju se velke šume Tátika, Rezi, Sarvay, a dale balatonski bregi i pre Szigligetu se beli pred nami Balaton.

Črez jedina vrata koja su ostala, dojdemo v grad i dale črez dugi ganjk dojdemo v stražarski turen i na veliki dvor, de prhniju stene negdašnjih stanov, koje se lepo držuju polog kul. A odspod su kazamate (rešti pod zemlom). Staro kamenje, koje drži bolte s cimeri i pisci, nam kaže, da su toga grada i za vreme renesanse (da se umetnost obnovila) dale zidali.

Pod gradskim bregom se vlečeju lepe vulice varaša Sümeg-a. To je v starinskom pogledu znameniti varaš, kajti ima trage tijam od kamene dobe, pak se do denes. Velko vredne skopine čuva Darnay muzeum v Sümegu. Ove skopine pozna celi kulturni svet. Najnameniteše skopine su još z vremena predi, kak se povest pisala, sakofele posode starinskoga človeka jako lepe železne landže z vremena keltih, zvončeki z bronza z vremena scithyh, sakojački keltski srebrni penazi i cela meštirija fabrike penaz od prvoga stoletja pred Kristušom. Toga ga ne v celi Europi.

velki pesniki i pisci i povesti velikaši.

Osobito su intresantni v narodnom muzeju spomeni bakonyskih betjarov i jako su lepi spomeni starih cehov. Ima v muzeomu i čuda cirkvenih i meštarskih umetnih, koje spunjavaju to velku vrednost.

Ima i v varašu čuda umetnih spomen, lepa cirkev, amalana v rokoku stilu, koja je zidana v 18. stoletju, a amalaj ju je Maulberč veliki malar Marije Terezijin. Kipi su iz staroga i novoga Teštamenta a odzadi na korušu se vidi jedna lepa procescija purgarov varaša Sümege, med njimi sam umetnik Maulberč.

Csodatevő Madonna

Čudotvorna Majka Boža.

A 17. század közepén épült a Szent Ferenc-rendiek híres, szép temploma, amelynek csodatevő Madonnáját a betegek orvosa néven tisztelik már a 17. század óta. A körülötte lévő hála- és kegytárgyak tömegének bizonyossága szerint valóban megérdemelte ezt a nevet.

A ferenceni kolostorral szemközt áll a szépségű püspök saroktoronyos, barokk-stílusú, szép nyaraló-kastélya, amelyet az egy líceum híres tervezője épített.

Tovább sétálgatva a vár tövében pihenő, festői községben ráakadunk Kiszfaludy Sándor szülőházára, lakodalmas házára, azzal megtaláljuk a sírját is. Az ébredés korának neves magyar költője, a »Kesergő szerelem« és »Boldog szerelem« melegsívű dalnoka lölt itt be minten kis zugot (s úgy érzi az ember, hogy a magyar irodalomtörténet egy kis fejezete peng le a szemé előtt). A magyar multnak, a magyar értéknek megjelölt helyén já, ránk illi is. Egyik téglaája Sümeg is annak a hatalmas nagyszerű templomnak, amelyben a magyar dicsőség, a magyar erő él és világít a késő utódoknak.

V sredini 17. stoletja je zidana glasovita lepa Franciškanska cirkev, a v njoj čudotvornu Majku Božu poštujeju od negda kakti »doktora betežnikov«. Kulko je darov koji nje. stoga se vidi ka je to ime i zaslužila.

Napiti Franciškanskoga kloštra stoji lepi kaštel za letovanje vespremskoga biskupa, pun turnov, zidan v baroknom stilu, zidal ga on inženier, koji je zidal i liceum-a (škola) v Egeru.

Či se dale španceramo pod tem lepim gradom, bomo našli i hižu de se rodil i ženil naš veliki pesnik Kiszfaludy Sándor, a po tem i njegovoga groba. Duh velkoga pesnika, koji je stvoril najlepše pesme »Lubav se plače« i »Srećna ljubav« spunjaju tu sakoga kota i človek si misli, da je tu magjarska kniževna povest.

Magjarska prošlost, magjarska vrednost je tu. Sümeg je kamen one velke cirkeve, s koje zviru i sveti magjarska dika i jakost, koja sveti nam, kesnim vnuam.

Ujvidék

felavatták azt a zászlót, amelyet a városból 23 évvel ezelőtt elmenekültek adományoztak a városnak a felszabadulás örömére. A zászlót meleg ünnepség keretében adták át Ujvidék polgárságának.

Posvetili su onu zastavu, koju su oni darovali varašu, koji su pred 23 let morali pobeći. Zastavu su z velkom paradom dali prek varaškomu biroju.

Csütörtök - Četrtak

A németek áttörték a Krim-félsziget védelmi vonalát. — Robbantó- és gyújtóbombák pergőtűze Moszkvára és Szentpétervárra. — Magyar seregetek harca egy Donec-hídfőért. — A GPU tömeges kivégzései Moszkvában. — Tizennégy angol teherhajót és rombolót 47 ezer tonna ártartalommal kilőttek egy hajókaravánból. — Tömegsirokban és őcskavastalapeken hever az Európa megrohanására szervezett szovjet hadierő. — Az utak sara és az utak izsáppja nem akadályozhatja meg többé a német győzelmet. Az egész déli szakaszon tovább folyik a szövetségesek előnyomulása. — A német nehéztüzérség állandóan lövi Szentpétervár ellátási üzemét. — A képviselőház egyesített bizottsági elfogadták a honvédelmi és az igazságügyi tárcá költségvetését. — A kormány és az országgyűlés tagjainak jelenlétében letelezték Szčehenyi István emléktábláját a parlamentben. — Leváltják a népszerűtlen angol minisztereket. — Serrano Sunner: Nem nyugszunk, míg német és olasz fegyvertársainkkal vállelve ki nem oltjuk a bolsevizmus utolsó szikráját.

Nemci su predrl na Krim-skom polotoku liniju, de su se bolševiki branili. Nemci tak hičeju bombe, kak da bi deždj curen, na Moskvu i Petrovgrad, rezihičeju i vužičeju. Magjarske trupe se boriju za jeden most pre Donecu. G. P. U.) bolševički policajci) na puce skočava ludi v Moskvi. Štirinajst teške engleske ladje su nemci v topili se skup 47.000 ton teške. Ona velka ruska vojska, koja je trebala Europu vtopiti, leži mrtva na kupe v grobu a matrijal je postal staro železo. Blato po cestam i mlaj po vuličam nemre sprečiti nemsku pobeđu. Na celoj južnoj fronti zvezane trupe ideju jako napre. — Nemški teški kanoneri stalno strelaju fabrike v Petrovgradu. Komišije naše orsačke hiže su sprejele stroškovnika ministerstva za honvedstvo i za pravicu. V orsačkoj hiži su otkrili spomenik najvećemu magjaru Szčehenyi Istvánu, poleg je bila magjarska vlada i oblegati. Engleske ministre, koje narod ne trpi, bodo spremenili. Španjolski minister Serrano Suner je rekel: Tak dugo nebomo pre miru, dok z našimi taborskimi pajdaši, z nemcimi i taljanimi nebomo do kraja poništili bolševizma do zadnje iskre.

Péntek - Petek

A magyar seregetek előtt meglőrt a szovjet utóvédtek ellenállása. — A honvédkötelékek elérték a Donec folyót. — A Krim-félszigeten a német erők lendületesen üldözik a megvert ellenséget. — Nagyhatású éjjeli légitámadások Moszkva és Szentpétervár ellen. — Egy páncélcivonat, számos ágyú és sok ezer fogoly jutott német kézre. — Szökésekről, rombolásokról, árulkozásokról panaszok ködök a szovjet sájt. — Tókio: Az Egyesült Államok hadüzenele esetián a háromhatalmi szerződés szabja meg Japán magatartását. — Benzinhiány fenyegeti

a szovjet hadsereget. — A Beck hadseregesoport két oldalról támad a moszkvai térségben. — A Nilus torkolatánál ellenséges kikötőket bombáztak a németek. — Heves olasz tüzérségi tevékenység Észak-Afrikában. — Sikertelen angol kísérletek a tobruki senki földjén. — A ruszin nép Szent István országában látja biztosítottak népi érdekeit. — A Kormányzó előtt vizsgáztak a fiatal magyar repülőket. — Rémhírterjesztés miatt három hónapi fogházbüntetés.

Pred magjarskimi trupami su prepal bolševiki, koji su se šteli proti staviti. Naše honvedske trupe dostigle su vodu Donec. Na Krim-u nemci fest preganaju potučene bolševičke trupe. Nemci su napravili jake napadaje na Moskvu i Petrovgrad. Zaplenili su jenoga oklopljenoga čuga, čuda štukov i vlovili su čuda jezer zaroblenikov. Sovjetske novine se jako tožiju, kaj ludi čuda raubaju, jen drugoga vun daju i pobegneju. Tokio (Japenska) javla: „Ako bi nam Amerika preglasila tabora, mi se bomo držali kontrakta, kojega smo napravili s osovinoim“. Tak zledi, kaj bo bolševikam benzin šfalil. Generala Beck-a trupe z dve strane ideju proti Moskve. Pre vodi Nil (Afrika) su nemci bombardirali mesta de ladje stojiju, a taljani pak su v severnoj Africi z štuku fest delali. Englezi su pre Tobruku šteli napre, ali ne su mogli. Rusini (karpatski narod) su zrekli da: „oni moreju živeti samo pod koronom Svetoga Stefana.“ Mladi piloti su pred Guvernerom polagali ispite. Zbog širenja krivih glasov su jenoga odsodili na tri mesece rešta.

Szombat - Sobota

A magyar csapatok újabb fontos pontokat foglaltak el a Donec mentén. — Megkezdődött Rosztov kiürítése. A tatáralfeltörése után nem védhető már a Krim-félsziget. — A háború leghevesebb légirohama Moszkva ellen. — Éhínség, lakáshiány, piszok és nagy nyomor a Szovjet új fővárosában. — Tjimosenko tehetetlen a déli előnyomulással szemben. — Heves ütközetek folynak Tula környékén. — A német tengeraltjárók újabb hat kereskedelmi hajót, egy rombolót és két őrhajót süllyesztettek el. — A Délvidékről is teljes gondoskodás történik. — mondotta Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter. Mindazokból az összegekből, amelyeket szociális célokra, közmunkákra és termelés fejlesztésére kívánnak fordítani, a Délvidék is megkapja a szükséges és arányos részét. — Németországban magyar hadifoglyokat kiválólag bizottság működik. — A brit propaganda hazug állításait a haditények cáfolják meg. — Német harcigépek elpusztították a Faroer-sziget rádióleadó állomását.

Magjarske trupe su opet zavezle važne varaše poleg Doneca. Rostova su se hapili sprazniti. Ve da su „tatarsku stenu“ predli, već nebo moči obraniti krimskoga polotoka. Proti Moskvi idu najvećki napadi v luftu. Glad, smetje i

velko siromaštvo hara v novim glavnim varašu Sovjetov, a ktomu nega kvartera. Timoženko nikaj nemre napraviti proti nemcam, koji na jugu idu jako napre. Velke bitke tečeju pre varašu Tula. — Nemške podmornice su pak vtopile šest trgovačkih ladji, jenoga resorača i dve stražarske ladje. Financeminister Reményi-Schneller je rekel, da se ran tak potpuno brigaju i za južne kraje, (Medijmurje, Prekmurje i Bačka) kaj se bo potrošilo za socialnu skrb, na orsačko delo i na pomaganje gospodarstva, od toga bodo i južni kraji dobili, kulko njih pripada. V Nemškoj dela komišija, koja zbira magjarske zaroblenike. Taborska pripečenja dokažeju, kaj engleski novinski glasi lažeju. Nemški taborski avioni su zrušili radio za doli davati na otoku Feror.

Vasárnap - Nedela

Elesett Krim-félsziget fővárosa, Szimferopol. — Szebasztopol felé törnek előre a szövetséges csapatok. — Bombázáporba került Keresz, a félsziget legnagyobb iparvárosa. — Moszkva a német zuhanóbombázók pergőtűzében. — Október 31-ig a német véderő 1.590.000 négyzetkilométernyi területet szállt meg a Szovjetunióban. — A német birodalmi kormány nyilatkozta Roosevelt beszédére: 1. A Délamerika felosztásáról és a vallások megszüntetéséről szóló okmány otromba hamisítvány. 2. A tengeren Amerika támadta meg a német birodalmat. Meghíusultak Roosevelt kísérletei, amelyekkel provokálni akarta Németországot.

Simferopola, glavnoga varasa Krimskoga polotoka su zavezli v nemške i druge trupe već ideju proti Sebasztopolu. Kertš koji je najvećki fabrički varaš na tom polotoku leži pod deždjom bombi. Na Moskvu isto kak deždj hičeju nemci bombe Do oktobra 31.-ga je nemška soldačija zavezla do 1.590.000 kvadratnih kilometrov Sovjetske zemle. Odgovor nemške vlade na Roosveltov govor: 1. Prosta hamišija je „pismo“, po kojem bi nemci šteli južno Ameriku rezedeliti i vere poništiti. 2. Na morju je Amerika napadala na Nemšku i tak su se zjalovile Roosveltove probe, s kojimi je šteli Nemšku zivatati.

Hétfő - Pondelek

A Krim-félszigeten teljes erővel folyik a megvert ellenség üldözése. — Volchovnál 533 kísérődot vettek be a német csapatok. — Felbomlottan menekül a megvert szovjet sereg. — Robbantó és gyújtó bombák árasztják el Moszkvát. — Az angol katonai küldöttség elvesztette az összeköttetést a szovjet katonai hatóságokkal. — Egy angol hajókaraván négy hajóját elsüllyesztették, négy másik hajóját súlyosan megrongálták a német repülőket. — Októberben 411 ezer tonna angol hajóteret süllyesztettek el a németek. — Keltafrikában a gondari szakaszon támadnak az olaszok. — Málta repülőtereit bombázták az olasz harcrepülőket. — Rendkívül szigorú büntetésekkel sújtják Franciaországban az angol-szász rádióállomások hallgatóit.

Na Krim-skom polotoku s celom silom tiraju bitoga nepriatela,

Zenski kaputi i bunde Kaputi za decu
čuda za zblrati

Sütz néz

Zalaegerszeg Nagykanizsa

Pre Volehov-u su nemške trupe zavezle 533 malih kul, a nepriatel beži ves restepen. Na Moskvu se i dale hiče, celi deždj bombi sa eksploderati i vužigati Engleska soldačka komišija je egubila vezu s sovjetskimi soldačkimi vlasti. Štiri engleske ladje su nemci v topili, a druge dve pak su fest skvarili. V oktobru mesecu su nemci vtopili engleske ladje do 441.300 ton, V ishodnoj Afriki pre Condar-u su taljani napravili velke napadaje i na Malti su hitali bombe na englesko sletiče. V Francoskoj teško strofaju one, koji poslušaju engleske radije.

Kedd - Tork

A németek elfoglalták Kursk tartományi fővárosát. — A Krim-félszigeten eddig 53.175 foglyot ejtettek, 230 páncélcsovit, 218 ágyút és nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltak. — A magyar csapatok elfoglaltak egy Donec menti várost. — 10 szovjet szállítóhajót süllyesztettek el a harcirepülőket. — Német bombák földig lerombolták a moszkvai kommunista párt központi székházát. — A Krim-félszigeten rekedt szovjetcsapatok sorsa meg van pecsételve. — Nagy a hiány hadfelszerelésben és tisztokban a szovjet hadseregben — írja az angol sajtó. — A finn léghaderő hatalmas sikerei: Sok szovjethajót süllyesztettek, nagy pusztításokat végeztek a Murmanszk vasutpályaudvarain, vasutvonalain, katonai vonatain, valamint ellenséges táborhelyeken. — A szovjet hajóhad majdnem teljesen megsemmisült. — A német harcigépek hét angol hajót elpusztítottak. — Újból bombázta az olasz légierő Málta hadicélpontjait. — Ukrajnában a termés 80 %-át megmentették és még sok tavalyi gabona is van.

Nemci su zavezli velkoga pokrajinskoga varaša Kurska. Na Krim-u su do ve vlovili 53.175 zaroblenikov, i zavezli su 230 oklopljenik kol, 218 štukov i jako čuda taborskoga matriala. Magjarske trupe su zavezle jenoga varaša poleg Doneca. Avioni su v topili deset sovjetskih ladji sa teher voziti. Nemška bomba je v Moskvi do fundamenta zrušila komunističku glavnu palaču. General Žukov je isto prepal v službi. Sovjetske trupe, koje su ostale v

Krimu, ideju v propast. Engleske novine pišeju, da sovjetska soldačija niti ima dosti oficirov, niti pak taborskoga matriala. Finska letiča soldačija napravila je velke pobeđe. Na Murmanski seleicijni vništli su banhofe, štreke, soldačke cuge i mesta, de je soldačija stala. Sovjetske taborske ladje su skorom se vništene. Nemški taborski avioni su vtopili sedem engleske ladje. Taljani su opet z avioni bombardirali taborska letišča na Malti. V Ukrajini su naši obranili do 80% letošnje žetve, a ima još čuda lanjskoga zrnja.

Szerda — Sreda

A németek elfoglalták Feodosia feketetengeri kikötővárosát. — A Krim-félszigeten folyik a megvert szovjet csapatok üldözése. — Két eredménytelen kísérlet Leningrádból. — A Donec-menti iparvidék utolsó szakaszát veszik birtokba a szövetségesek. — A magyar csapatok kiterjesztik arcvonalukat a Donec mentén. — Ujabb német támadás a tulai frontszakaszon. — Elkeseredett hangú felhívás Moszkva védelmére. — Tizennégy angol kereskedelmi hajót súlyszettek el a németek. — Amerika-ellenes tüntető felvonulások Japánban. — Reménytelen a keleti tengeri szovjetflotta helyzete. — Kanadai gabonát szállítanak a Szovjetuniónak. — A németek Morszajszknál áttörték a szovjet védelmi állásokat és széles arcvonalon nyomulnak előre. — Az olaszok a Földközi tengeren elszüszettek egy angol tengeralattjárót.

Nemci su savzeli varaša Feodosia na Črnom morju, de ladje stojuju. Na Krimu dale tiraju potučene sovjetske trupe. Z Leningrada su bolševiki dvapot štelu vin predreti, ali nesu mogli. Naše trupe su savzele sadnja mesta poleg Doneca, de su fabrike. Magjarske trupe su preširile svoju frontu poleg Doneca. Pre varašu Tula su nemci napravili nove velke napadače. V Moskvi vlasti ve već oštro pozivaju naroda na obranu varaša. Nemci su vtopili štrinajst engleskih ladji. V Japanu je bila velka demonstracija proti Amerike. Na lshodnom morju bolševičke ladje nemaju nikvo vufanje kaj bi se moglo obraniti. Sovjeti su već tak dalko došli kaj moraju s Kanade zrnje voziti, kajti nemaju kruha. Pre varašu Možajk su nemci predri frontu i v širokoj liniji ideju napre. Taljani su na Srednjem morju z vodenimi bombami vtopili jednu englesku podmornicu.

UTFÁSÍTÁSRA, PARKOSÍTÁSRA!

Bignonia, Piroselevelű bükk, Celtis, Corylus colurna, pirosvirágú gesztenye, Gingko-biloba, Gömbakác, Jegenyétölgy, Juglans nigra, juharok :- Acer neg. fol. var. Gömbjuhar, Schwedleri :- Hárs, Nyír, Pátlán, Pr. pissardi, Triloba :- nagyon olcsón: akác, kőris, nyár, szil. :- Fenyők, gyümölcsfák nagy választékban.

Kolauch iskola, Szeged

Ösz

Szeretem a halk, lágy búcsúzását, amit elair susogva, zizegve szűrkefelhős, bus szemre; az ég apró gyöngyöt, esőt permetezve.

Szeretem tompa, sápadt színeit, a fanyar zöldet, a méla sárgát, a letarolt föld feketeségét, a ószirósák fehér porcellánját.

Szeretem a tomboló zenét, sikolyát az elszánt, vad szelvénynek s az elfáradt, hörgő sóhaját zord éjszakák kíséretének.

De legjobban a lelkét szeretem, ezt a tépet, halványzürke szelmet, melyen majd a könnyek hólyagynak és mindent, mindent betemetnek.

Sz. Blaschek Böby

Magjarski jezik

To je bilo negda zdavnja. Onda su ljudi još v miru živeli. a orsačke granice su bile otprile.

Drugi mesec, kak sem hodil po Ameriki, ran sem bil v Chikago. Odišel sem v jednu velku krčmu na Forthy-Street., kajti sem čul, kaj tam imaju dobru magjarsku kuhnju. Magjarsku kuhnju i stranjski radi pohajaju, kaj pak stopram ja, koji nemrem trošiti yanke-ove (amerikanske) hrane.

Krčma je bila puna, kajti rano bilo vreme za obed, pak sam tak dobil mesto pre jenom punom stolu. Tri človeki, dobro oblečeni, su sedeli pre stolu i na lepi način su mi dali mesto. Med sobom su se rezgovarali, a ja sam poslušal njihovo političko rezljanje. Čekali smo kelnera. Reči su se menjale i tak sem zavvedil, kaj si tri delaju, v blizini, v jedni velki fabriki mesa.

Včekali smo se kelnera i donesel je juhe. Mam za tem, mi je sreca na velkom tuklo, i na fletnom ne sem znal, de sem je.

Jeden od njih je magjarski rekel kelneru: „Jozek doneste filano selje, naj si ovi ljudi koji nas vusta liježu.“

Kelner se smejal: „bom donešel Pista bácsi.“

Ne sem mogel mirno sedeti na svojem mestu.

Reči su zmene skočile: „Odprostitute mi gospon, odkoč v šnate magjarski.“

Oči su se mu zasvetile, pak mi je roku dal.

„Gospon, ja sem magjar. Medjimurec. V Strahoncu sem v magjarsku školu hodil. Potli okupacije sem došel vun.“

Reči su samo zvirate žnjega i za kratko vreme sem se znal.

Tu sem se najpredi spoznal z Medjimurjem, za koje je moj novi prijatelj govoril s takšom ljubavi, kak da bi za svoju mater pripovedal.

Med rezgovorom sem ga pital: „Pak či vam je materinski jezik medjimurski, zakaj onda govorite magjarski?“

Čudno me pogledal, pak mu je bilo skorom žal za ove reči.

„Moj dragi gospon, mi medjimurci smo ran takši magjari, kak i šteri gud drugi stanovnik magjarske domovine. Magjarski jezik nam je ran tak dragi, kak i naš materinski jezik. Vi si nemrete premisliti, kakše nam je to veselje, tu v stranjskom mestu kaj nam znači naša draga magjarska reč. Ja sam prosti človek, teško mi je zgovoriti ono, kaj mi je v srecu, ali navek drhčem od veselja, da čujem magjarski govoriti i zgrabim saku priliku, de morem magjarski govoriti. Tu smo restepeni neštenu medjimurci, negda se zidemo, da nam delo dopusti, ali nigdar drugač ne govorimo, kak magjarski. Dalko od naše domovine, v stranjskom svetu, takša nam je magjarska reč, kak v cirкви oltar, koji nam donese pred nas nase domače zemle, senokoše, drevje, naše vode i koji jezik nas skup drži. Tak je lepo govoriti po našem jeziku tu. v tem velkom kupu ludstva, koji nas ne razmeju, koji niti neznaju, kak smo mi jako poveznati za naš deleki orsag prek morja. Samo mi znamo to i to je nekaj tak lepoga, dobroga, čudnovatoga...“

Tak je mene zvučil v Ameriki moj dragi novi prijatelj.

Oči su mu bile suze i ove svetle suze su me za navek zvezale z Medjimurjem.

NAGYJAINK

Pázmány Péter

A legnagyobb magyar főpap a reformáció legkiválóbb és legeredményesebb ellenfele. Pázmány Péter, az esztergomi bíboros-érsek 1560. október 4-én született Nagyváradon régi nemesi családból. Bár szülei a református vallást hitték, a kis Pázmány mostohaanyjának befolyására áttért a katolikus hitre. Tanulmányait a kolozsvári jezsuitáknál végezte. Itt határozta el, hogy ő is jezsuita lesz. A próbaidőt Krakkóban, Bécsben töltötte, majd tanulmányainak befejezésére Rómába küldték. Ez az idő hagyta a legmélyebb nyomokat Pázmány lelkében és itt ébredt élethivatásának tudatára. Felszentelése után Grácba küldik tanárnak, majd hazatér Magyarországra a vágsselyei

rendházba. Ekkor kezd el hatalmas munkáját, amely a magyar protestantizmus legnagyobb ellenfelévé avatta. Megírja az Isteni igazságra vezérlő kalauz című nagy művét, amely igen nagy hatást vált ki egész Európában. A magyar főurak Pázmány hatására főmegeesen térnek vissza a katolikus egyházba, köztük Zrínyi György is, akinek halála után két fiát, Miklóst és Pétert, Pázmány vezeti gondozásába. Tőle nyerte Zrínyi Miklós a költő és hadvezér, hatalmas tudásának alapjait és mélyeséges hitét. Pámany ekkor már esztergomi érsek és államférfiu bölcseségét fontos küldetésekben használja fel a király. Ujabb hatalmas hitvitázó műveket ír, Bécsben és Nagy-szombatban papneveldét alapít, majd 1635-ben megalapítja a nagyszombati egyetemet, ame-

FEKETE MARGIT

köpeny-, női- és gyermekruha szalon

Salon za kapute i oprave za žene i decu

NAGYKANIZSA

Hunyady-utca 7. szám.

lyet Mária Terézia azután Pestre helyezett át. 1636-ban jelenik meg utolsó hatalmas munkája. Prédikációi, amely a magyar szónoki nyelvezet alapjait teremt meg. Nagy alkotásokban gazdag életét 1637-ben, március 17-én fejezte be Pozsonyban. A pozsonyi káptalani templomban helyezték örök nyugalomra és máig is ott pihen a magyar kultúra egyik legnagyobb munkása, a legnagyobb magyar főpap.

Najveksi magjarski visoki pop, najveksi protivnik reformacije i poleg toga najviše je postigel Pázmány Péter, kardinal nadbiskup v Esztergomu. Rodil se 1570 leta, oktobra 4-ga v Nagyváradu, od starinske plemenitaške familije. Na nagovor svoje mačuhe je mal Pázmány prešel na katoličku veru. Skole je zvršil v Kolozsvaru, prezejutim i tu si je premislil, kaj bu i on jezuit. Na probi je bil v Krakovu i Beču, a zatem su ga poslali v Rim, kaj bu tam navuke do kraja zvršil. To vreme mu je najviše išlo na dušu i tu si je prenašel, kaj mu je životna dužnost. Potli posvečenja su ga poslali v Gradec za profesora, a zatem je došel nazaj v Magjarsku, v kloster v Vágsselye. Onda se hapil svojega velkoga posla, s kojim je postal najveksi protivnik reformacije. Napisal je svoju velku knjigu „Pot k Boži pravici“ koja je po celoj Europi napravila veliko gibanje i po kojoj je čuda magjarskih velikašov došlo nazaj v katoličku veru, i sam Zrínyi György po čijoj, smrti je njegvu decu Mikloša i Petra, Pázmány zel pod svoju skrb. Od njega je velki pesnik i vojskovođa Zrínyi Miklós dobil fundamente svoje znanosti i globoku kršćansku veru. Pázmány je v to vreme već bil nadbiskup v Esztergomu i kralu je bil svojom velkom pametijom čudapot na službu, či je bilo trebalo nekam iti. Napisal je pak nove, velke verske knjige. V Beču i Nagyszombatu je stvoril črne škole, 1635. leta je stvoril v Nagyszombatu visoku školu (univerzu) koju je Maria Terezia potli premetila v Budapest. Zadjnja njegva knjiga, „prodeštva“, išla je 1636 leta. Ste knjige se bilo moći vučiti lepo predekovati. Svoj, v delu i znanosti bogati život zvršil je 1637. leta marcija 17.-ga, v Pozsonyu. Deli su ga na večni počinek v Pozsonyu v kaptolskoj cirкви, de i dencov počiva jeden od najveksih delavcov magjarske kulture i najveksi magjarski visoki pop.

ELADÓ Balatonberény csendes, portmentes helyén 625 □-öles termő gyümölcsöslet és szőlőtől négyeszőbás, telen is lakható

VILLA

Cim:

Burgics Vilmos, Balatonberény.

Hírek

a magyar vidékről

Vesti z magjarskih krajov

Csiksomlyó

mégkezdtek a tavalyi földrendéskor megromlóított ferences kegytemplom javítási munkáit. Az országos gyűlés igen szép eredménnyel hozott és már csak 48 ezer pengő szükséges a munka teljes fedezéséhez.

V Csiksomlyó su se hapili popravilati franciskansku cirkvu, koju je lani potres zrušil. Po orsagu su lepe penaze nabrali i samo još 48.000 pengő je potrebno, kaj se more cirkva do kraja zgotoviti.

Szeged

több letarlatoztatás történt árárdágítás miatt. A város egész társadalma támogatja a hatóságok munkáját, hogy megtiltsák a piacokat a háborús idők teljesen vámszedőitől.

V Szegedu su više ljudi v rešdeli zbog toga, kaj su nabijali cene. Celi varaš pomaže vlasti, kajbi jempot piaca počistili od ovih predušnih nabijačov.

Kassa

város közönsége nagy mozgalma indított a címkőrség ellen. A Széchenyi emlékbizottság körlevelet adott ki és hozzá kis kartonlapot mellékel a következő szöveggel: Vallom, amit Széchenyi vall. A legszebb megszólítás számomra:ur. Ki-ki a saját foglalkozásának nevével töltsi ki a pontozott részt.

v veršu su podidli gibanje proti sakojačkih naslovov. Széchenyi-ovo društvo je dalo onu cirkulare s kartom, de piše: Valujem, kaj je Széchenyi valuvau. Za mene je najlepši naslov gospod... k tomu naj saki napiše svojega posla kaj dela.

Csikszereda

a visszatalérés óta kétszeresére nőtt a gyermekhalálos. Míg 1940-ben csak 58 születést jegyeztek az anyakönyvbe, ez év kilenc hónapjában máris 82 gyermek született.

Od da se te varoš prvnu, se još jempot tulko dece rodi, 1940 leta se rodilo samo 58 dece, a ovoga leta, čez 9 meseci se rodilo 82 dece.

Marosvásárhely

a Keresztény Kereskedők Egyesülete elhatározta, hogy karácsonyig minden héten egy dohánytalan napot tart. Az így megtakarított dohányt karácsonyi ajándékként küldik harcosó honvédeknek.

Krščanski trgovci su zrekli, da do božića saki tjeden jen den nabodo pušili. Dohana, kojega tak prešparaju, bodo poslali hnovedam na frontu za božićni dar.

Mátészalka

a téli gazdasági iskolában nagy közönség jelenlétében a ifjú gazdák avatták aranykalászos gazdává.

V zimski gospodarski školi su 41 mladi gazdi dobili zlatni klas.

Szepsizentgyörgy

az asszonyok, leányok hetenként néháyszor összejönnek és szavazatok énekesszámok mellett érmeleget is köntek a honvédeknek.

Žene i puče se saki tjeden parpot zideju, popevaju i štrikaju soddatum štuclne.

MAGYAR TANÍTÓ

Megnyilik Csáktornyán a tanítóképző

Preparandija v Čakovcu se otplra

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium gondoskodása folytán november végén megnyitják a csáktornyai tanítóképződe.

A tanítóképződe mezbiz't igazgatója Polcsinszky Jenő már elfoglalta helyét és megkezdte a szervezés munkáját. A legszükségesebb javítások és a'akitá. sok folyamában vannak.

Részletes tájékoztatást a lapunkban egyelőre megtehető, a képződe igazgatóság által kiadott hirdmény nyujt.

M. kr. minister sa veru i škole se pobrigal, kaj se bo do kraja novembra otplra preparandija v

Čakovcu.

Zemeju gori v I. razred puče i dečke, koji su zvršili 4 gimnazije ili purgarske škole, či su ne staraši od 18 let. I v višeze razrede se moči dati zapsali. I one zemeju gor, koji su lani hodili v preparandiju. Diploma bo valala za magjarske, medjimurske i bohnečke škole.

Stranjski dečki moreju dobiti v preparandiji koštu i staná.

Siromaška deca dobiju pomoč.

Što kaj treba znati, naj pita predirekciji preparandije.

Miniszteri elismerés Adorján Józsefnek

Ministarsko priznanje Adorján Józsefu

Mint már megírtuk, Adorján József, a pestszenterzsébeti O. K. H. muraközi születésű ügyvezető elnöke 1000 P-1 adományozott a csáktornyai iskoláknak. A m. kir. Vallás- és Közoktatásügyi miniszter a nemeslelkű adományért az alábbi köszönő és elismerő rendeletet küldte Adorján József pestszenterzsébeti O. K. H. ügyvezető elnöknek:

»A muraszombati Tanügyigazgatási Kirendeltség vezetőjének jelentéséből örömmel értesültem arról, hogy Nagyságod, mint Muraköz szülőltje, a csáktornyai állami polgári iskolának 500 pengőt, az állami népiiskolának 300 pengőt, a kereskedelmi középiskolának 200 pengőt, összesen 1000 pengőt adományozott abból a célból, hogy az említett tanintézetek az adományozott összegeket a szegénysorsú tanulóik részére tankönyveket vásároljanak.

Nagyságodnak ezért a haza-

fias áldozatkészségéért és a magyar tanköteles ifjúság iránt tanúsított megértő támogatásáért elismeréssel és köszönetemmel fejezem ki.

Budapest, 1941. évi október hó 21-én.

Kak smo več pisali, Adorján József, rodieni medjimurec, predsednik društva O. K. H. je daroval 1000 P za čakovske škole. Minister vere i škol se je ovim listom zafalil g. Adorján Józsefu:

»Od školskog inšpektora v Murski Soboti s veseljem sam zavedil, kaj ste Vi, kakti medjimurec, darovali čakovskoj purgarskoj školi 500 pengő, državnoj narodnoj školi 300 pengő i trgovačkoj srednjoj školi 200 pengő, se skup 1000 pengő za to, kaj bi sa te penaze te škole siromaškoj deci knjige kupile.

Za to, kaj ste tak domolubno alduvali i stem magjarsku školsku decu tak lepo potpomagali, se Vam zafalujem i priznajem Vaše alduvanje. Budapest, 1941. oktobra 21.

KÖZGAZDASÁG

Kitünő téli takarmány kukoricaszárból

Dobra krma s kuruzinja

A törpebirtokok gazdájánál különösen nagy hiány van minden télen takarmányban. Legtöbbször már december végén elfogy a termelt takarmány és ettől kezdve nagyon gyér láplá. lékon él a jószág. Muraközben fokozott mértékben áll ez a megállapítás, mert az aránylagosan nagy állatállományra kevés takarmánytermelés eskik.

Sok helyen nem mondunk újat, amikor felhívjuk a figyelmel a kukoricaszár kiváló takarmány-értékére. de bizonyára alig akad gazda, aki helyesen tudja kezelni, illetve valóban alkalmassá tudja tenni a kukoricaszárát. A legtöbb helyen meg egyenesen eltűzlik ez az értékes növényrészt.

A kitűnyott takarmányt igen jól pótolja a kukoricaszár, ha megfelelő kezelést kap. Megállapítható, hogy 100 kilogramm kukoricaszárból 52 kg. a kóró és 48 kg. a levélzet. Ez utóbbi az értékesebb a takarmány

szempontjából, ezért különös figyelemmel kell kezelnünk. A csövek letörése után azonnal le kell vágunk a szárat, mert ekkor meg rajta vannak a levelek. Ha várunk a levágással, a szél letöri a leveleket, a lábommaradt szárat meglámadják a baktériumok és a nedv elpárolgásával eltűnik a szár cukortartalma is. A friss szár ugyanis igen erősen lélegzik míg ha levágjuk, ez a lélegzés megszűnik. A levágáshoz legjobb valami kapormájú éles szerszám, amellyel közvetlenül a föld felett vágjuk le a szárat. Csonkokat nem szabad a földben hagyni, mert ezekben befészkel magát a moly és a jövő évi termést pusztítja.

A vágás lehetőleg reggel történjen, vagy az esti órákban, mert ekkor a levelek kevésbé töredeznék. Kisgazdáknál ez könnyen megoldható a családi munkaerővel. Ujból hangsu-

lyozzuk, hogy

a szár levágásának közvetlenül a cső letörése után kell megtörténnie, mert 3-4 heti késedelem 40-50%-kal csökkenteti a takarmány értékét.

A kényebekötés helyett sokkal jobb a szárat kupalakban felrakni, hogy az eső lefolyhassék róla és a levegő jobban átjárja. Amikor aztán már teljesen átszáradt, akkor készítjük a boglyát.

A szárat ne tegyük az állatok elé, hogy annyit egyenek, amennyi takarnak. Szecsakzzuk meg és adagoljuk. Egyes helyeken géppel feltépik a szárat és úgy rakják kazalba, majd az állat elé.

A takarmány elkészítésének azonban legalakalmasabb módja a besavanyítás. A cső letörésével egyidőben levágjuk a szárat is, mert így benne marad a sejtlé, benne a cukor és a tejsav-baktériumok, ezenkívül a nemes élesztők, amelyekből a szár kellemes izét és szagát nyeri. A szárat felaprózzuk és verembe tesszük. Egészben sohasem szabad a kukoricaszárát savanyítani, mert a lé csak a felaprózott szárból tud kifolyani. Ezután jól beletapossuk a verembe, hogy a levegőt kiszorítsuk közülről. A verem 1 és fél - 2 méteres legyen. A későn vágott szárat vízzel meglocsoljuk. 100 kg. szárra 20-30 liter tiszta vizet locsolunk.

Az így elkészített takarmány nagyon jól pótolja a zöldtakarmányt és egész télen át jó husban tartja a szarvasmarhát.

Ran pre malim gospodarom v zimi najviše pot krma sfali. Najviše pot ga već v decembru krme ne i onda se dale marha jako slabo hrani. V Medjimurju je toga dost, kajti tu se premalo krme pova, a živine ge dost.

Mislimo, kaj ne bomo nikaj novoga pripovaladi ako bomo naroda opomenuli, kak je kuruzinje dobra krma, ali mislimo, da ga malo gospodarov, koji bi znali žnjim dobro baratati, kaj bi kuruzinje prav dobro bilo za hraniti. V najviše mesta skuriju su hasnovitu krmu.

Či krma zmenjka, kuruzinje ju dobro namesti, ako znaju žnjim dobro baratati. Prenašo se, da je od 100 kl kuruzinja 52 kg kuruzinje, a 48 kg listja. Ovo protlašnje je bolje sa hraniti, samo je treba paziti pre baratanju. Da se kuruzna probere mam je treba i kuruzinje poseći, kajti onda je listje još gori. Potli, či čekamo s sečenjem, onda veter listje strga, na kuruzine se spraviju plesnive glive i kak se suši i sladkoča odide vun žnje. Friška kuruzina festa diše, a ako ju posećemo, onda više ve diše. Seći je najbolje s nekšom oštrom mestrijom, mam ober zemle. Trčke ne smeti ostaviti v zemli, kajti s v nje moli spraviju i budeju kvarili setvu v drugom letu.

Najbole je seći v jutro ili pod večer, kajti onda se listi ne tereju. Pre malom gospodaru je to lahko napraviti s domaćimi težaki. Još jempot velimo,

da se kuruzinje mora seći mam po bratvi, az ako

Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal

stoji 3-4 tjedne, onda je krma za 40-50% menje vredna.

Na mesto snopov, najbole je kuruzinje v kupe metati, tak, kaj dejdj more doli curati i kaj se bole prelufta. Da je čisto suho, onda se moreju delati kozlice.

Kuruzinje ne treba metati pred marhu, kaj bi jela kulku bi štela, nego je treba narazati i na porcije davati. So je mesta, de kuruzinje s mašinom trgaju i tak je spravljaju v kozlice i potli pred marhu.

Krma je moči najbolju napraviti, ako se kuruzinje kvasi. Da se kuruzna bere, mam je treba i kuruzinje poseči, kajti tak nutri ostane sok s cukorom i mlečne glivice i plemeniti kvasi, od čega kuruzinje dobro deši i dobroga teka dobi. Kuruzinje treba cepati i v jamu nametati. Celu kuruzinje nigidu ne smeti kvasiti, kajti sok more cureti samo s cepanoga. Kuruzinje je treba v jami fest sgariti, kaj se luft vun stisne. Jama mora biti široka 1 1/2-2 metra. Ako se suho kuruzinje seče onda ga treba polejati. Na 100 kil kuruzinja treba 20-30 litrov vode vlejati.

Tak prepravljena krma jako dobro sameni zelenu krma i marha su celu zimu pre dobrom mesu.

Ligetvár község előljárósága.

480/1941.

Hirdetmény. — Oglas.

Ligetvár község kocsmáépülete a kocsmajoggal együtt és az épület végében levő 400 öf. kert nyilvános árverésben 3 évre bérlésre adva a helyszínen 1941. november 16-án délután 2 órakor.

Az épületben 1 konyha, 2 lakoszoba, 1 kocsma, 1 kamra és egy bolt-nak, vagy hentesüzletnek használható helyiség van. A bérlét 1942. január 1-én kezdődik. A kiáltási ár 500.— P, a bánatpénz 500.— P, amelyet az árverés előtt a községbíró kezéhez le kell fizetni. A bérlő bánatpénze takarékbán lesz gyümölcsözöttetve és az utolsó évi bérlésre beszámítva, míg a többiek a bánatpénzt az árverés után vissza-kapják. Az évi bért negyedévenként kell előre fizetni, mégpedig a negyed-év első hónapjában. Az évi bér mindenkor a megállapított buza árban lesz fizetendő.

Az előljárásának joga lesz afelett dönteni, hogy az árverésben elért legmagasabb összegért a bérlési szerződés megkötő-e, vagy sem.

Ligetvár, 1941. október 31.

Előljáróság.

Općineko poglavarstvo v Draškovcu bo vun dalo dana 16. novembra 1941. leta ob 2 vure popoldan svoju općinsku krma ekup s 400 kaftri vrta i to na vrijeme od 3 let.

V krmi je 1 kuhinja, 2 hiže za stanovanje, 1 hiža za krmu, 1 komora, prostorija za štacun i mesnicu sastojeca čega je 2 hiže. Renda se počne od dana 1. januara 1942. leta. Prva cena je 500 pengő, i saki licitator koji oće licitirati mora pred početkom licitacije položiti kauciju v iznosu od 500 pengő. Kaucija bo se od onoga koji zlicitira krmu zeta, pak bodo se penezi vložit v općinsku kasu i te penezi bodo se zeli v tretjem letu v račun za rendu krme, a onomu koji nebo zlicitiral bu se nam vrnula kaucija po zvršenju licitacije.

Renda se ima plaćati svaki fertal leta napre, a plaćalo se bo sako leto po cení kasku cenu bo mela pšenica i to po cení pšenice letošnjega leta.

Općineko poglavarstvo pridrží si pravo pre licitacije ako se nebi zlicitirala povoljna svota, odustati od zdanjanja na rendu sponenute krme.

Ligetvár, 1941. okt. 31.

Poglavarstvo općine

„Szent Hubertus“ vadászlovasglás

Az ös-magyaroknak igen kedvelt foglalkozásuk volt a lovas vadászat. Ennek a szép ősi foglalkozásnak az emlékére Magyarországon a honvédség és a polgári lóarsadaom lovasított tagjai az ősi hónapokban, ló és lovas számára igen edző és tanulságos vadászlovasglásokat rendeznek, amelyek a honvédségen belül kiképzési célt is szolgálnak. A vadászok védőszentje „Szent Hubertus”, akinek a tisztelt. tere azok, akik ezt a sportot üzik, minden évben egy ünnepélyesebb vadászlovasglást tartanak.

Az e/55 ilyen vadászlovasglást Csáktornyaán folyó hó 8-án a lovagló tanfolyam és a helyőrség tisztikara együttesen rendezi meg. Az érdeklődőket a rendezőség szívesen látja. A nézők, zönségnek alkalma lesz a vadászlovasglás utolsó szakaszát néhány akadályon át és a végén a lóversenyszerű kifutót megsemléni. A nézők helye a város-tól keletre, a zaurjvári országúttól délre elterülő réten, az emlékmű környékén lévő kútnál lesz.

A rendezőség kéri az érdeklődőket, hogy a nézők részére fennartott helyei 15 óra 30 perckor foglalják el. Belföldi díj nincs. Irányító honvédek állanak a laktanyától egészen a nézők helyéig.

Film • Színház

Dankó Pista

Bizonyos, hogy a legjobb magyar filmek közé tartozik. Jávor Pál szín-szi egyéniségére irt szerepben nagszerü, elragadó a'akítást nyújt. Simor Erzsi szépséges szelidsége, hitvesi jó-sága szivekhez szól, Lukács Margit fergeteges temperamentuma vért forral és megseme öka főszereplői a film-nek. A dal, a szépséges, meleg, szívet-lelket indító Dankó-nóta, a gyö-nyörü, csodálatos magyar dallam, mely nek hatása alól nem tudunk szabadulni és a történet végén szinte várjuk, kívánjuk, hogy még meg halljunk belőle, ne szakadjon vége a gyönyörü büvöletnek.

Mozik műsora

Csáktornyai Mozi: Csütörtöktől hét-főig: Gulliver a törpek országában Színes, rajzos mesefilm.

Union Mozi: Csütörtöktől hétfőig: Dankó Pista Főszereplők: Jávor Pál, Simor Erzsi, Lukács Margit.

Kühne Mezőgazdasági Gépgyár R.-T.

nagykanizsai és muraközi lerakata és képviselője.

Kubricamozsók, daráló, szecskavágók, répvágók, takarmányfűllesztők, ekék, borenák, kapáló, kaszáló-, arató, vágógépek stb. mezőgazdasági gépek lerakata.

Telefon: 595. Samu Lajos Nagykanizsa. Király-utca 28.

HUNYADI - CSÁKTORNYA

JÓKAI-UTCA, VÁGÓHIDDAL SZEMBEN

Mechanikus, gépjavitó, autó-garázs, akumulator-és autó-szerviz állomás. — Vas- és fémeszter-gályozás. — Autogén- és villany-hegesztés.

Világhírű Varta-akumulatorok képviselője. — Motor- és kerékpár-szerviz állomás. — Saks-motor szervize.

Telefonszám 62.

Muraközi Katolikus Könyv- és Papirkereskedés, Könyvnyomda és Könyvkötészet

CSÁKTORNYA, HORTHY MIKLÓS-TÉR 13. SZ.

Mindennemű elemi-, polgári- és kereskedelmi-iskolai könyvek és tanszerek, térképek, atlaszok, töltőtoilak és ceruzák, finom levélpapír, üzleti könyvek, szépirodalmi és zeneművek, mindenféle iskolai és községi nyomtat-ványok kereskedése. Elvállalja mindennemű iskolai, üzleti, községi és magánhasználatu könyvek bekötését. Elfogadbélyegző- és pecsét-megrendelések

Gyors kiszolgálás!

Olcsó árak!

Hirdessen a Muraközben

A csáktornyai áll. tanítóképző-intézet igazgatóságától.

I.—1941.

Felvételi hirdetmény.

A csáktornyai m. kir. áll. tanítóképző-intézet november végén megnyitja kapuit. A tanítás nyelve magyar, de a képesítő-vizsgálaton a muraközi horvát, vagy a vend nyelvű iskolákban való tanításra jogosító oklevelet is megszerzettek a növendékek. Az intézet munkarendjébe beillesztett tanfolyamok segítik őket ebben. A magyar nyelv hiányos tudása nem akadályozza a felvételt.

Az I. évfolyamra olyan növendékeket veszünk fel, akik a polgári iskola, vagy a gimnázium IV. osztályát sikerrel elvégezték és 18. életévüket még nem töltötték be. A magasabb évfolyamokra jelentkezők életkor-határa ehhez igazodik. Mind az öt évfolyamot megnyitjuk. Felvesszük azokat a leány-tanulókat is, akik az 1940-41. tanév során a csáktornyai jogszláv tanítóképző növendékei voltak. A tandíj 100 P, ezt részletekben fizetik.

A nem helybeli futanólók a tanulótthonban kaphatnak lakást és teljes ellátást. Ennek díja az ideai tanévben előreláthatóan 400 P körül lesz. Ezt havi részletekben kell fizetni.

Szorgalmas tanulók díjfelvételi kedvezményben részesülhetnek.

A felvételről folyamodók kérvényeiket a csáktornyai áll. tanítóképző-intézet igazgatóságához adják be. A kérvényhez (2 P okmánybélyeg) a következő okmányokat kell mellékelni: (50 P okmánybélyeg) 1. születési anyakönyvi kivonat; 2. a legutolsó iskolai bizonyítványt; 3. hatóságí orvosi bizonyítványt; 4. segélyért folyamodók ujkéletü közszéki bizonyítványt a család-fő vagyoni állapotáról, az ellátatlan családtagok számáról. Ha van szegénységi bizonyítvány, a kérvény bélyegmentes. A folyamodás idejének legutolsó napja 1941. november 20.

Részletes felvilágosítást a tanítóképző-intézet igazgatósága ad.

Csáktornya, 1941. november 1-én.

Polesinszky Jenő mb. igazgató.

APRÓHIRDETESEK

Apróhirdetéseket díja szavankint 10 fillér. A vas-tagon nyomott szó kettené számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Üzlethelyiség kiadó és üzletberendezés eladó. Mayercsák Béla, Csáktornya.

Štacun za vun dati i štacunski inventar za prodati. Mayercsák Béla, Csáktornya.

Vad-átvevő bizományos, öskeresztény ajánlatát kérem. Vida Lajos, Nagykanizsa.

Keresetük vételre 50 drb. Csáktornyai-Muraközi Takarékpénztári részvény. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Isčem za kupiti 50 akcije Čakovske-Medjimurske sparkase. Pitati v administraciji (Štacun Šarec Antun)

Alkalmazottat keres? Az apróhirdetés biztosan segít. Mindenki olvassa

Eladó holmija, kiadó lakása van? Tegyen be lapunkba egy apróhirdetés és biztosan eredménye lesz.

Lakást keres? Hirdessen apróhirdetéseink között és biztosan talál. Cim: Horthy Miklós-tér 13. „Muraköz” kiadóhivatala.

Állásba akar jutni? Lapunkon keresztül elhelyezkedhet, ha hirdet-nélünk. Cim: „Muraköz” kiadóhivatala, Horthy Miklós-tér 13.

Feladás szerkesztő: Dr. Szabad Lajos. Feladás kiadó: Pecsornik Ottó.

Kiadja a „Muraközi Katolikus Könyvnyomda, Könyvkötészet, Papir- és könyvkereskedés” Csáktornya.

Nyomta: Közgazdasági RT. Nagykanizsa. Nyomdázrt felel: Zalai Károly.